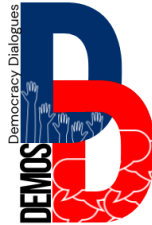

DEMOS

DIALOGIKORTIT

DEMOS–dialogikortit ovat osa DEMOS–dialogimenetelmää. Korttien avulla voit käydä dialogia erilaisista demokratiaan liittyvistä aiheista.

Lisätietoja DEMOS–dialogikorttien käyttöön saat DEMOS–oppaassa, josta löydät käytännön vinkkejä ohjaajalle. Oppaan löydät DEMOS-verkkosivuilta:

Vastuuvapauslauseke: DEMOS–hanke on osarahoitettu Euroopan unionin toimesta. Tässä oppaassa esitetyt näkemykset tulevat kuitenkin oppaan kirjoittajilta, eivätkä ne välttämättä edusta Euroopan unionin tai Euroopan komission koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston (EACEA) näkemyksiä. Euroopan unioni ja EACEA eivät näin ollen ole näistä vastuussa.

Tämä teos on lisensoitu CC BY–NC–ND 4.0 –lisenssillä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Sisällysluettelo

[Vastuuvollisuus](#)

[Aktiivinen kansalaisuus](#)

[Ikääntyvä Eurooppa](#)

[Tekoäly](#)

[Autoritarismi](#)

[Vallan kolmijako](#)

[Kansalaisvaikuttaminen/osallistumattomuus](#)

[Kansalaisvelvollisuus](#)

[Kansalaisyhteiskunta](#)

[Ilmastonmuutos](#)

[Konflikti](#)

[Korruptio](#)

[Demokratia](#)

[Väestörakenteen muutokset](#)

[Dialogi](#)

[Disinformaatio](#)

[Moninaisuus](#)

[Taloudellinen eriarvoisuus](#)

[Koulutus](#)

[Vaalit](#)

[Maastamuutto](#)

[Ympäristönsuojelu](#)

[Yhdenvertaisuus](#)

[Valinnanvapaus](#)

[Sananvapaus](#)

[Sukupuolten tasa-arvo](#)

[Geopolitiikka](#)

[Ihmisarvo](#)

[Ihmisoikeudet](#)

[Maahanmuutto](#)

[Epä/oikeudenmukaisuus](#)

[Inklusio](#)

[Oikeuslaitos](#)

[Johtajuus](#)

[Historiasta oppiminen](#)

[Elinikäinen oppiminen](#)

[Yksinäisyys](#)

[Media](#)

[Sovittelu](#)

[Mielenterveys](#)

[Muuttoliike](#)

[Vähemmistöjen oikeudet](#)

[Nationalismi](#)

[Rauha](#)

[Henkilökohtainen vastuu](#)

[Polarisaatio](#)

[Poliittinen toimi](#)

[Poliittiset puolueet](#)

[Politiikka](#)

[Populismi](#)

[Ykistyisyys](#)

[Vauraus](#)

[Julkinen keskustelu](#)

[Radikalisoituminen ja ääriliikkeet](#)

[Kansanäänestys](#)

[Resilienssi](#)

[Oikeusvaltio](#)

[Turvallisuus](#)

[Segregaatio](#)

[Sosiaalinen media](#)

[Solidaarisuus](#)

[Suvaitsevaisuus](#)

[Läpinäkyvyys](#)

[Luottamus](#)

[Työllisyys/työttömyys](#)

[Vapaaehtoistyö](#)

[Äänestäminen](#)

[Sota](#)

[Naisten oikeudet](#)

[Nuoruus](#)

[Nuorten osallistuminen](#)

VASTUUVELVOLLISUUS

VASTUUVELVOLLISUUS

periaate, jonka mukaan vaaleilla valitut viranhaltijat sekä julkishallinnon viranomaiset ovat vastuussa toimistaan, päätöksistään ja politiikastaan kansalaisille. Tähän liittyvät sekä vaalit, vallan tasapainotus, avoimuus että valvonta, joiden avulla varmistetaan, että hallinto toimii yleisen edun mukaisesti ja on velvollinen vastaamaan toiminnastaan.

Voi liittyä

- vallan kolmijako
- läpinäkyvyys
- vaalit
- luottamus
- johtajuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä vastuuvellvollisuus merkitsee sinulle demokraattisen hallituksen yhteydessä?
- Kuinka vastuullisia meidän vaaleilla valitut viranhaltijamme mielestäsi ovat?

Syventyminen

- Miten vapaiden vaalien, vapaan lehdistön ja oikeudellisen valvonnan kaltaiset mekanismit edistävät vastuullisuutta demokraattisessa järjestelmässä?
- Oletko huolissasi siitä, miten vastuullisia meidän vaaleilla valitut viranhaltijamme ovat?

Loppupohdinnat

- Miten kansalaiset voisivat saada hallituksensa vastuuseen päätöksistään ja toimistaan?
- Millaisia toimia voisimme kansalaisina toteuttaa edistääksemme maamme hallituksen vastuullisuutta?

AKTIIVINEN KANSALAISUUS

AKTIIVINEN KANSALAISUUS

aktiivisella kansalaisuudella tarkoitetaan monenlaista osallistumista demokraattiseen elämään. Lyhyesti sanottuna se tarkoittaa, että ihmiset kuuluvat yhteisöön ja työskentelevät tämän hyväksi.

Voi liittyä

- kansalaisvelvollisuus
- vapaaehtoistyö
- osallistumisen puute
- koulutus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Millaisia esimerkkejä sinulla tulee mieleesi, kun ajattelet "aktiivista kansalaisuutta"?
- Miten kuvailisit aktiivista kansalaista?
- Mitä luulet aktiivisen kansalaisen tarvitsevan ollakseen aktiivinen kansalainen?

Syventyminen

- Voisitko jakaa yhden esimerkin elämästäsi, jolloin olet itse ollut aktiivinen kansalainen? Jos valinnan tekeminen on vaikeaa, mieti esimerkkiä, joka on sinulle kaikkein merkityksellisin.
- Mikä tekee aktiivisena kansalaisena toimimisesta helppoa tai vaikeaa jokapäiväisessä elämässäsi, yhteisössäsi, asuinalueellasi tai maassasi?

Loppupohdinnat (=kutsu toimintaan)

- Miten voisimme tukea aktiivista kansalaisuutta omassa yhteisössämme tai maassamme?
- Mitkä aiheet tai yhteiskunnalliset kysymykset innostavat sinua toimimaan aktiivisena kansalaisena?

IKÄÄNTYVÄ EUROOPPA

IKÄÄNTYVÄ EUROOPPA

väestöllinen trendi, jossa monissa Euroopan maissa väestön keski-ikä nousee syntyvyyden laskusta ja pidemmistä elinajanodotteista johtuen. Tämä johtaa ikäihmisten määrän kasvuun. Tämä muutos vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan, tuoden haasteita terveydenhuollon järjestelmille, eläkerahastoille, työmarkkinoille ja sosiaalipalveluille.

Voi liittyä

- väestörakenteen muutokset
- muuttoliike
- politiikka
- ihmisoikeudet
- taloudellinen eriarvoisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä ajattelet, kun mietit ikääntyvää väestöä?
- Miksi tämä trendi esiintyy Euroopassa, ja miten se vertautuu muihin maanosiin?
- Miten voimme muuttaa ikääntymisen narratiivia korostaaksemme niitä mahdollisuuksia ja etuja, joita se tuo yhteiskunnalle, sen sijaan, että keskittyisimme vain haasteisiin?

Syventyminen

- Mitkä ovat ikääntyvän yhteiskunnan sosiaaliset, taloudelliset ja poliittiset vaikutukset?
- Miten hallitukset ja erilaiset yhteisöt voivat vastata ikääntyvän väestön tarpeisiin tasapainottaen samalla resursseja myös nuoremmille sukupolville?
- Millä tavoin vanhemmat ihmiset ovat mukana yhteiskunnassa ja miten yhteiskunta voisi tukea heitä paremmin tässä roolissa?

Loppupohdinnat

- Millaisia muutoksia mielestäsi tarvitaan ikääntyvien väestöjen hyvinvoinnin turvaamiseksi Euroopassa?
- Miten voimme edistää sukupolvien välistä solidaarisuutta ja ymmärrystä ikääntyvissä yhteiskunnissa?

TEKOÄLY

TEKOÄLY

tietojenkäsittelytieteen ala, joka keskittyy luomaan järjestelmiä, jotka pystyvät suorittamaan tavallisesti ihmisen älykkyyttä vaativia tehtäviä.

Voi liittyä

- disinformaatio
- polarisaatio
- yksityisyys
- turvallisuus
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tekoäly on?
- Miten tekoäly voi vaikuttaa julkiseen mielipiteeseen ja poliittiseen keskusteluun?

Syventyminen

- Millaisia huolenaiheita tai toiveita sinulla on tekoälyyn ja sen mahdollisiin hyötyihin tai haittoihin liittyen yhteiskunnan näkökulmasta?
- Entäpä henkilökohtaisessa elämässäsi?

Loppupohdinnat

- Miten voisimme valmistautua tuleviin haasteisiin, joita tekoäly saattaa aiheuttaa demokraattisille järjestelmille?
- Mikä on näkemyksesi tekoällyn ja demokratian yhdistymisestä tulevaisuudessa ja miten voisimme työskennellä sen saavuttamiseksi?

AUTORITARISMI

AUTORITARISMI

poliittinen järjestelmä, jossa yhdellä viranhaltijalla tai pienellä ryhmällä on merkittävästi valtaa, mutta ei juurikaan tai ei lainkaan tilivelvollisuutta yleisölle. Tällaisissa järjestelmissä poliittista moniarvoisuutta sekä kansalaisvapauksia ja -oikeuksia rajoitetaan ja poliittinen oppositio usein tukahdutetaan.

Voi liittyä

- populismi
- nationalismi
- vallan kolmijako
- ihmisoikeudet
- sananvapaus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

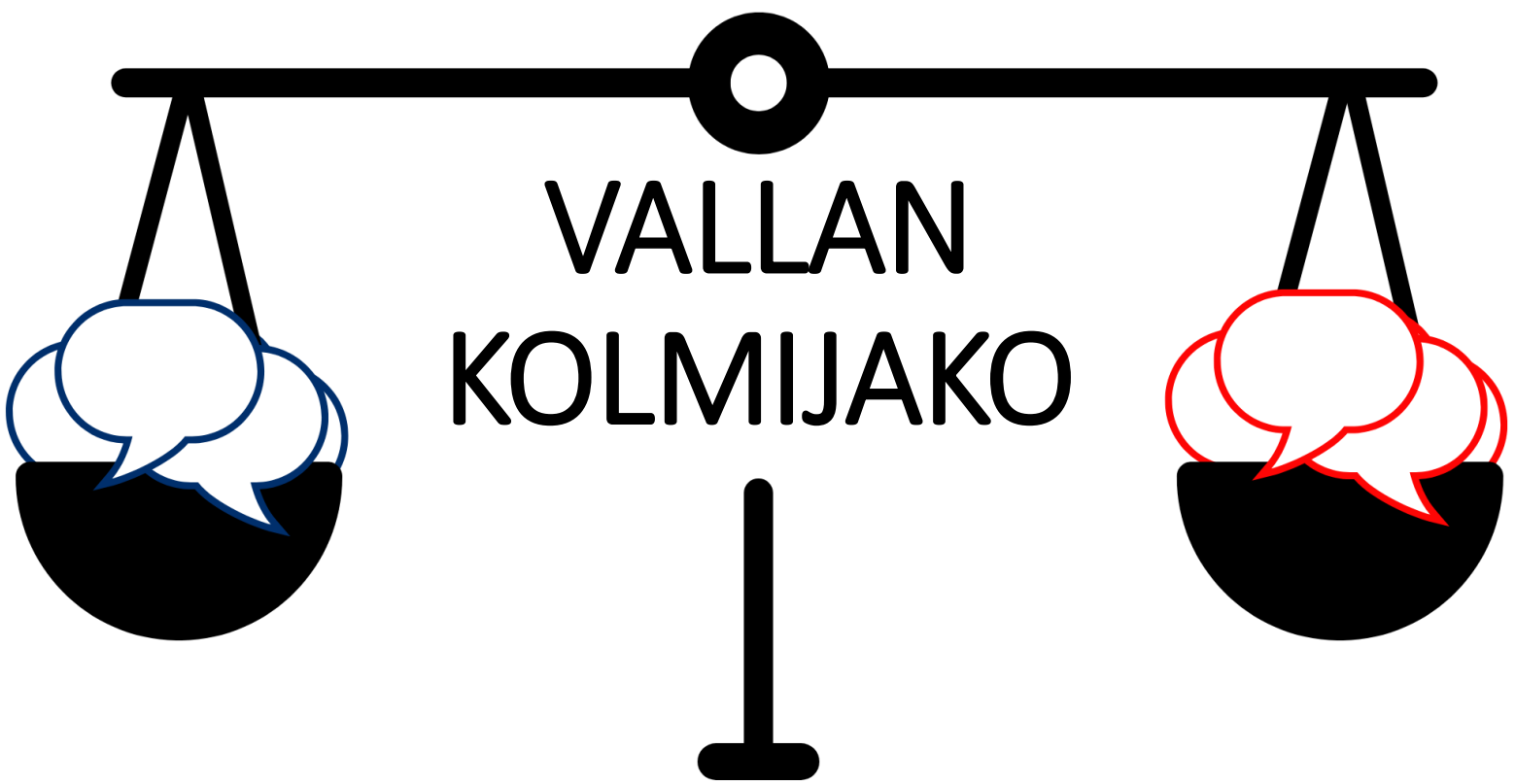
- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin "autoritarismi"?
- Miten autoritaarisuus eroaa demokratiasta?

Syventyminen

- Miten autoritaariset hallitukset pitävät väestönsä hallinnassa ja millaisia menetelmiä ne käyttävät tukahduttaakseen toisinajattelun?
- Millaisia keskeisiä eroja on autoritaarisen hallinnon alaisuudessa elämisessä verrattuna demokraattiseen hallintoon?
- Pitäisikö meidän olla huolissamme autoritarismista maassamme tai Euroopassa?

Loppupohdinnat

- Mihin konkreettisiin toimiin sinä voisit ryhtyä lisätäksesi tietoisuutta autoritarismin vaaroista ja suojellaksesi demokraattisia arvoja?

VALLAN
KOLMIJAKO

VALLAN KOLMIJAKO

demokraattisen hallintotavan järjestelmä, jossa eri hallinnon haaroilla on valtuudet rajoittaa toistensa valtuuksia ja jonka tarkoituksena on estää yhtä hallinnon haaraa tulemasta liian voimakkaaksi.

Voi liittyä

- autoritarismi
- demokratia
- vastuuvollisuus
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin "vallan tasapaino" tai "vallan kolmijako"?
- Mitkä eri hallinnon haarat ovat mukana vallan kolmijaon järjestelmässä?
- Miksi valvontajärjestelmä on tärkeä osa demokratiaa?

Syventyminen

- Miten vallan tasapainottuminen toimii maassamme?
- Millaisia haasteita vallan tasapainon järjestelmä kohtaa maassamme?

Loppupohdinnat

- Miten kansalaiset ja kansalaisyhteiskunta voivat osallistua hallinnon valvontajärjestelmän ylläpitämiseen ja vahvistamiseen?
- Minkälaista tukea tai kannustusta sinä itse tarvitsisit tähän liittyen?

KANSALAISVAIKUTTAMINEN / OSALLISTUMATTOMUUS

KANSALAISVAIKUTTAMINEN / OSALLISTUMATTOMUUS

Yksilöiden aktiivinen osallistuminen yhteisöön ja yhteiskuntaan esimerkiksi äänestämisen, vapaaehtoistyön ja järjestötoiminnan kautta tai vaihtoehtoisesti osallistumisen puute tai vetäytyminen kansalaistoiminnasta ja -vastuusta.

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- kansalaisvelvollisuus
- kansalaisyhteiskunta

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "kansalaisvaikuttaminen" tarkoittaa sinulle? Entä "osallistumattomuus"?
- Mitä luulet, miksi jotkut ihmiset päättävät olla osallistumatta kansalaistoimintaan?

Syventyminen

- Miten määrittelisit itsesi – kansalaisaktiiviseksi vai vetäytyneeksi? Millaisia syitä tai motivaatiota valintasi taustalla on? Onko se muuttunut parin viime vuoden aikana, ja jos on, millä tavalla?
- Millä tavoin teknologia ja sosiaalinen media voivat joko helpottaa tai estää kansalaisvaikuttamista?

Loppupohdinnat

- Miten yksilöitä voitaisiin rohkaista sitoutumaan kansalaistoimintaan?
- Vaihtoehtoisesti, miten voimme puuttua kansalaispassiivisuuteen ja apatiaan?

KANSALAISVELVOLLISUUS

KANSALAISVELVOLLISUUS:

tunne ja/tai toiminta, joka liittyy vastuuseen ja velvollisuuteen sitä yhteiskuntaa tai paikkaa kohtaan, jossa ihminen asuu (esim. äänestäminen, verojen maksaminen, vapaaehtoistyö jne).

Voi liittyä

- äänestäminen
- vaalit
- rauha
- vapaaehtoistyö
- solidaarisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä termi "kansalaisvelvollisuus" merkitsee sinulle?
- Millaisia esimerkkejä kansalaisvelvollisuudesta sinulla henkilökohtaisesti on viime vuosilta?

Syventyminen

- Millaiset elämäkokemukset ovat vaikuttaneet omaan kansalaisvelvollisuuden tunteeseesi?
- Millaiset arvot, tunteet tai tilanteet ovat muokanneet käsitystäsi velvollisuudestasi kansalaisena?

Loppupohdinnat

- Mikä vaikeuttaa kansalaisvelvollisuutesi täyttämistä omassa yhteisössäsi tai maassasi? Millaisiin toimiin ryhtyisit näiden vaikeuksien voittamiseksi?
- Millaisilla toimilla muita voisi innostaa täyttämään kansalaisvelvollisuutensa?

KANSALAISYHTEISKUNTA

KANSALAISYHTEISKUNTA

voittoa tavoittelemattomien järjestöjen, kansalaisjärjestöjen, erilaisten yhdistysten, uskonnollisten järjestöjen, ammattiliittojen ja etujärjestöjen muodostama kokonaisuus, joka järjestäytyy ihmisten etujen ja tarpeiden ympärille.

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- kansalaisvaikuttaminen
- vapaaehtoistyö

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin ”kansalaisyhteiskunta”?
- Tuleeko mieleesi joitakin järjestöjä tai ryhmiä, jotka ovat osa kansalaisyhteiskuntaa vaikkapa asuinalueellasi tai maassamme?
- Millä tavoin kansalaisyhteiskunta on tärkeä toimivan demokratian kannalta?

Syventyminen

- Oletko mukana jossakin kansalaisyhteiskunnan toiminnassa? Kuvaille kokemuksiasi.
- Millaisia haasteita kansalaisyhteiskunnan toimijat kohtaavat paikkakunnallamme tai maassamme?
- Onko maassamme jännitteitä demokratiaa kannattavien ja ei välttämättä demokratiaa kannattavien kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välillä?

Loppupohdinnat

- Miten yksilöt voivat tukea ja vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa?
- Miten voisimme innostaa ihmisiä, jotka eivät ole sitoutuneet kansalaisyhteiskuntaan, osallistumaan kansalaisyhteiskunnan järjestöihin, jotka ajavat heidän etujaan ja tarpeitaan?

ILMASTON- MUUTOS

ILMASTONMUUTOS

pitkäaikainen muutos sääolosuhteiden keskiarvossa niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti. Ilmastomuutoksen seurauksia ovat muun muassa voimakas kuivuus, veden niukkuus, vakavat tulipalot, merenpinnan nousu, tulvat, napajäätiköiden sulaminen, katastrofaaliset myrskyt ja biologisen monimuotoisuuden väheneminen.

Voi liittyä

- taloudellinen eriarvoisuus
- ympäristönsuojelu
- muuttoliike
- turvallisuus
- aktiivinen kansalaisuus
- radikalisoituminen ja ääriliikkeet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

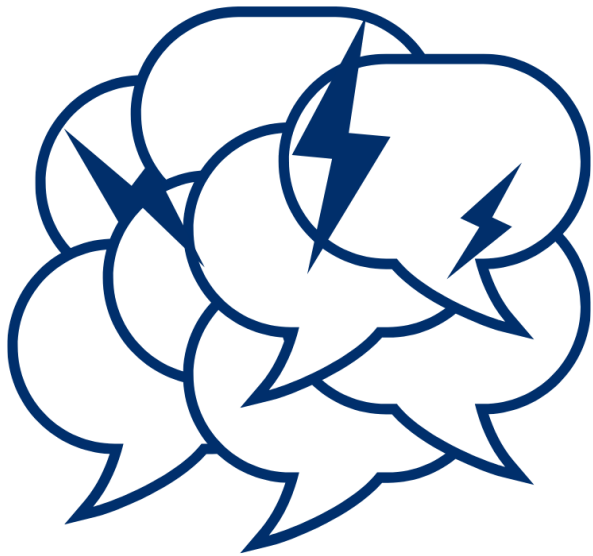
- Mitä "ilmastonmuutos" tarkoittaa sinulle? Miten se eroaa säästä?
- Mitkä ovat ilmastomuutoksen tärkeimmät syyt?
- Millaisia ilmastomuutoksen vaikutuksia olet nähnyt uutisissa, tiedotusvälineissä tai sosiaalisessa mediassa viime aikoina?

Syventyminen

- Oletko itse havainnut ilmaston muuttumista omassa ympäristössäsi?
- Miltä ilmastomuutos (ja tietoisuus siitä) sinusta tuntuu?
- Mitä mieltä perheesi tai ystäväsi ovat ilmastomuutoksesta?

Loppupohdinnat

- Mikä motivoi sinua toimimaan ilmastomuutoksen suhteen?
- Miten hallitukset ja yritykset voivat torjua ilmastomuutosta?
- Millaisia toimia yksilöt voivat tehdä vähentääkseen kielteisiä ympäristövaikutuksia?

KONFLIKTI

KONFLIKTI

erimielisyys tai yhteenotto yksilöiden, ryhmien tai ideoiden välillä. Konflikti voi ilmetä henkilökohtaisissa, sosiaalisissa tai poliittisissa yhteyksissä ja on luonnollinen osa inhimillistä vuorovaikutusta. Konflikti eroaa väkivallasta: konflikti on mielipiteen tai intressin ero, kun taas väkivalta on äärimmäinen reaktio, joka pyrkii vahingoittamaan tai alistamaan. Konflikti voi olla positiivinen, kun sitä hallitaan rakentavasti, edistäen kasvua, ymmärrystä ja ratkaisuja, kun taas väkivalta on luonteeltaan tuhoisaa.

Voi liittyä

- Sota
- Rauha
- Sovittelu
- dialogi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä sana "konflikti" sinusta tarkoittaa?
- Onko konflikti mielestäsi luonnollinen osa inhimillisiä ihmissuhteita?
- Tuleeko mieleesi jokin esimerkki, jossa konflikti johti positiiviseen muutokseen?

Syventyminen

- Mikä on konfliktin ja väkivallan ero? Miten konflikti voi eskaloitua väkivallaksi?
- Miten hallitset konflikteja omassa elämässäsi, olipa kyseessä työ, koti tai jokin yhteisö?
- Voitko jakaa esimerkin tilanteesta, jossa konflikti johti syvempään ymmärrykseen tai vahvempaan ihmissuhteeseen?

Loppupohdinnat

- Millaisia strategioita voimme käyttää muuttaaksemme konfliktin rakentavaksi prosessiksi sen sijaan, että se olisi tuhoisa?
- Mikä rooli konflikteilla on demokraattisissa yhteiskunnissa? Miten se voi vahvistaa demokratiaa?

KORRUPTIO

KORRUPTIO

vallan tai aseman väärinkäyttöä henkilökohtaisen hyödyn tavoittelemiseksi tai toisten epäasianmukaisen hyödyn saamiseksi. Esiintyy eri muodoissa, joita ovat esimerkiksi lahjonta, kavallus, nepotismi ja petos.

Voi liittyä

- vastuuvellisuus
- oikeusvaltio
- (epä)oikeudenmukaisuus
- vallan kolmijako
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten ymmärrät käsitteen ”korruptio”?
- Voitko antaa jonkin esimerkin korruptiosta, josta olet kuullut uutisissa?
- Miksi korruptio on mielestäsi haitallista yhteiskunnalle ja/tai demokratialle?

Syventyminen

- Oletko sinä tai joku tuntemasi henkilö koskaan törmännyt korruptioon? Miten se vaikutti sinuun?
- Miten korruptio vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin, taloudelliseen kehitykseen, julkiseen luottamukseen ja oikeusvaltioperiaatteeseen maassamme?

Loppupohdinnat

- Millä toimenpiteillä korruptiota voidaan ehkäistä ja torjua tehokkaasti hallinnon ja yhteiskunnan eri tasoilla?
- Millaisia konkreettisia toimia voisit toteuttaa edistääksesi avoimuutta ja rehellisyyttä omassa yhteisössäsä tai työpaikallasi?

DEMOKRATIA

DEMOKRATIA

hallitusjärjestelmä, jossa valta on kansalla, joka hallitsee joko suoraan tai vapaasti valittujen edustajien kautta. Järjestelmä korostaa perusihmisoikeuksien ja –vapauksien suojelemisen tärkeyttä.

Voi liittyä

- kansalaisyhteiskunta
- autoritarismi
- polarisaatio
- geopolitiikka
- dialogi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

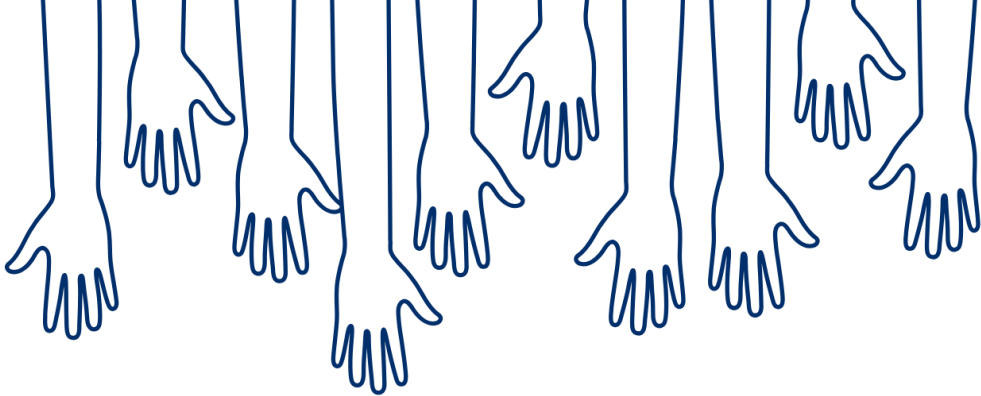
- Mitä demokratia merkitsee sinulle?
- Miten luonnehtisit demokratian tilaa maassamme?

Syventyminen

- Mitkä ovat suurimmat haasteet, joita tämän päivän demokratiat kohtaavat, ja miten näihin voitaisiin vastata?
- Mistä (epä)luottamuksesi demokratiaa kohtaan johtuu?

Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin voisimme ryhtyä osallistuaksemme aktiivisemmin demokraattisten arvojen edistämiseen ja demokratian turvaamiseen?
- Millä tavoin demokratiajärjestelmää pitäisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin 2000-luvun haasteisiin?

VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOKSET

VÄESTÖRAKENTEEEN MUUTOKSET

väestörakenteen muutokset ajan kuluessa, mukaan lukien muutokset ikärakenteessa, syntyvyydessä ja kuolleisuudessa, muuttoliikkeessä, maantieteessä sekä kulttuurisessa moninaisuudessa.

Voi liittyä

- ihmisarvo
- yhdenvertaisuus
- resilienssi
- segregatio

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

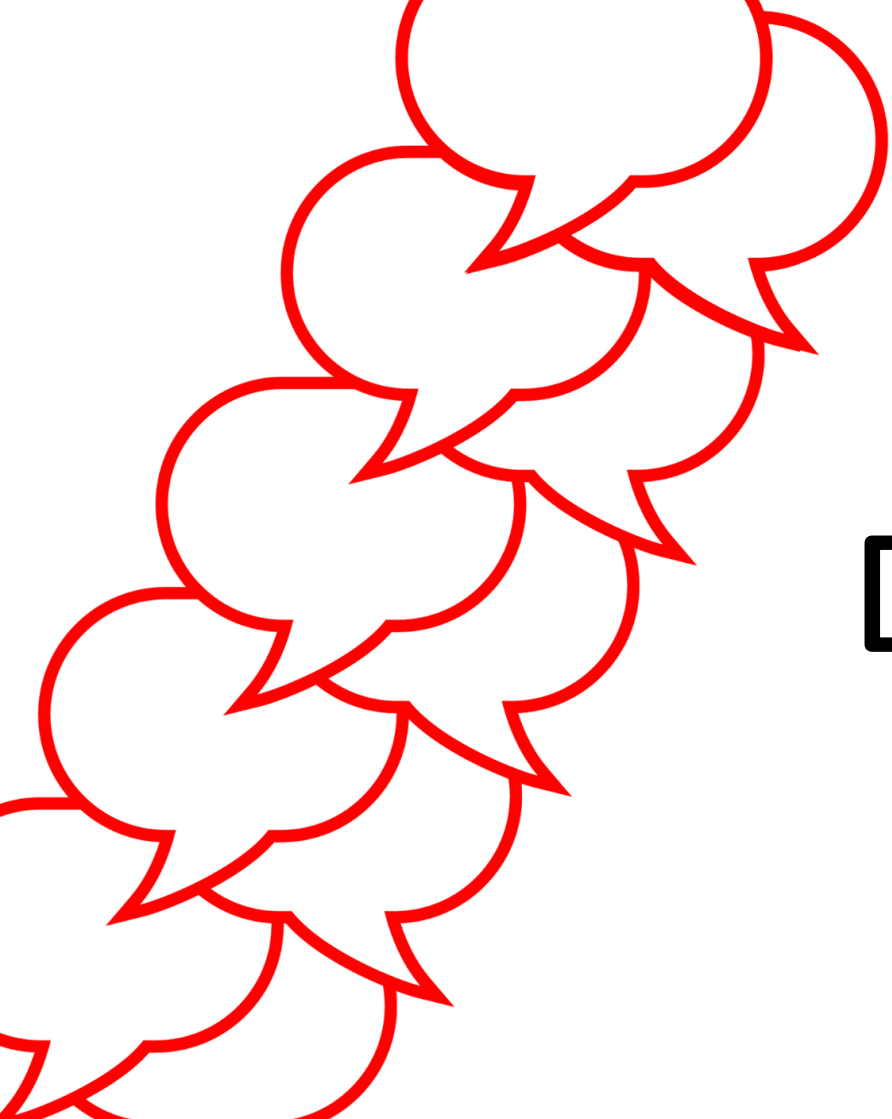
- Miten ymmärrät käsitteen ”väestörakenteen muutokset”?
- Tuleeko mieleesi esimerkkejä väestörakenteen muutoksista, joita on tapahtunut ympäristössämme tai maassamme viime aikoina?

Syventyminen

- Miksi on tärkeää tutkia ja ymmärtää väestörakenteen muutoksia? Millaisia seurauksia tai vaikutuksia niillä voi olla yhteiskuntaamme?
- Millaisia vaikutuksia väestörakenteen muutoksilla, kuten väestön ikääntymisellä, on nyt tai tulevaisuudessa maassamme tai Euroopassa?

Loppupohdinnat

- Miten hallitukset ja yhteisöt voisivat sopeutua väestörakenteen muutoksiin varmistaakseen kestävä ja osallistavan kehityksen?
- Miten yksilöt ja instituutiot voisivat valmistautua väestörakenteen muutoksiin tai vastata niihin suunnittelussaan ja päätöksenteossaan?

DIALOGI

DIALOGI

rakentava keskustelu, jossa kaikkien ääni on yhtä tärkeä.
Onnistunut dialogi auttaa osallistujia ymmärtämään
syvällisemmin käsiteltävää aihetta sekä synnyttää
oivalluksia itsestä, muista ja yhteiskunnasta yleensä.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mikä tekee dialogista hyvän?
- Millaisia taitoja dialogiin osallistuminen edellyttää?

Syventyminen

- Mitä mieltä olet keskustelukulttuurista maassamme?
- Millaisiin keskusteluihin osallistut mielelläsi? Millaiset taas ovat mielestäsi vaikeita?

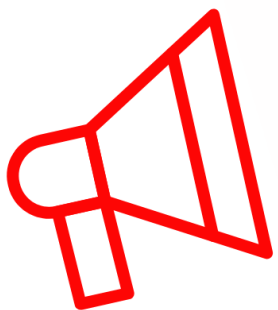
Loppupohdinnat

- Mistä aiheesta meidän pitäisi puhua maassamme enemmän ja miksi?
- Miten kukin meistä voisi edistää rakentavampaa keskustelua omassa ympäristössään?

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- osallisuus
- yksinäisyys
- rauha
- polarisaatio
- yhdenvertaisuus
- demokratia

DISINFORMATIO

DISINFORMAATIO

väärää tietoa, jota levitetään tarkoituksenmukaisesti ihmisten harhauttamiseksi ja heidän toimintaansa ja mielipiteisiinsä vaikuttamiseksi.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

Millaista disinformaatiota tiedät tai olet nähnyt?

- Millaisia vaikutuksia disinformaatiolla voi mielestäsi olla eri yhteisössä, maissa tai ylipäätään maailmassa?

Syventyminen

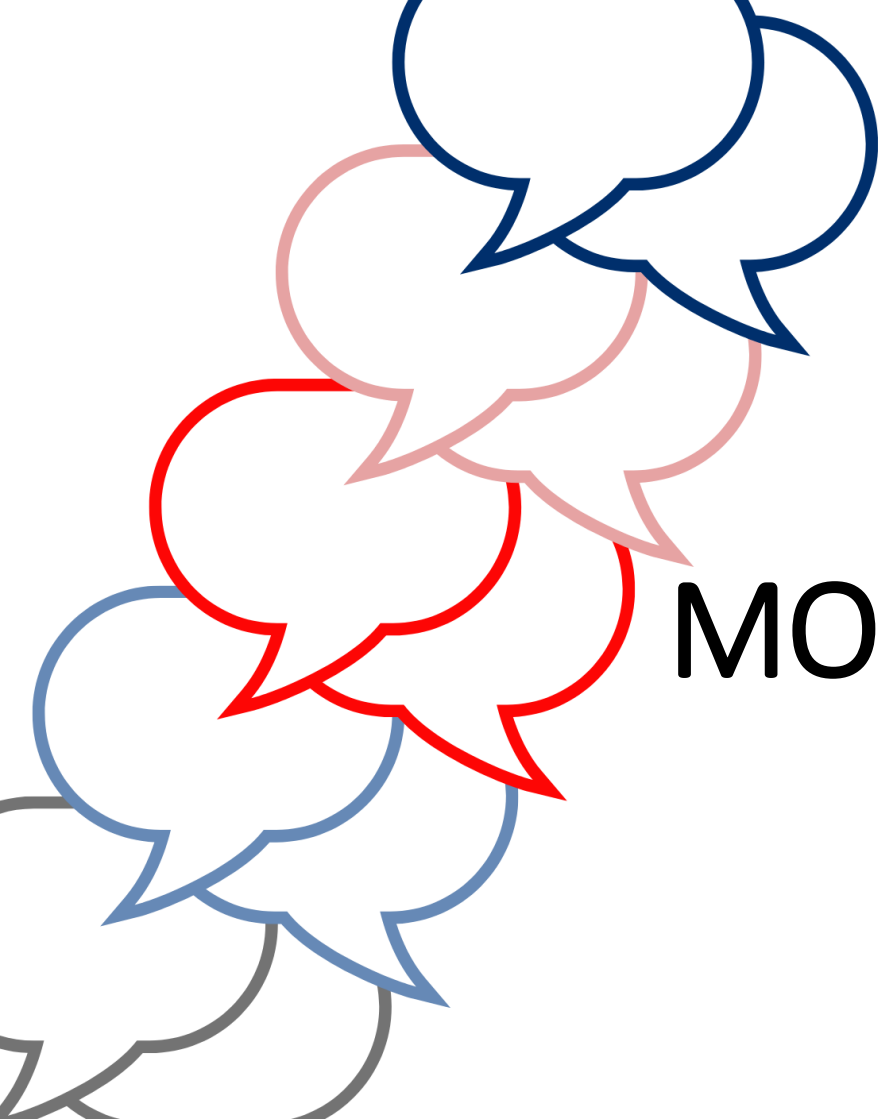
- Onko oman kokemuksesi mukaan aina helppoa erottaa disinformaatio oikeasta tiedosta?
- Oletko henkilökohtaisesti huolissasi disinformaation leviämisestä? Miksi tämä aihe huolestuttaa sinua?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia haluaisit toteuttaa disinformaation torjumiseksi omassa yhteisössäsi, maassasi tai koko maailmassa?
- Mitä me kansalaiset voisimme tehdä torjuaksemme disinformaatiota?

Voi liittyä

- sananvapaus
- rauha
- läpinäkyvyys
- polarisaatio
- populismi
- media

MONIN AISUUS

MONINAISUUS

ihmisten erojen kirjo, esimerkiksi identiteetin, sosiaalisen taustan, sukupuolen, iän ja muiden tekijöiden osalta. Käytännössä tällä tarkoitetaan yleensä sitä, että eri taustoista tulevia ihmisiä osallistetaan ja otetaan mukaan.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Onko maasi paikallisissa tai kansallisissa päätöksentekoeleimissä edustettuna moninaisia ryhmiä?
- Millaisia hyötyjä tai haasteita moninainen ihmisryhmä voisi kohdata tehdessään esimerkiksi päätöksiä jostakin asiasta?

Syventyminen

- Oletko ollut mukana tai läsnä paikassa, yhteisössä tai prosessissa, jossa on ollut moninainen ihmisryhmä?
- Millaisia asioita kokemus sinulle mahdollisesti opetti?

Loppupohdinnat

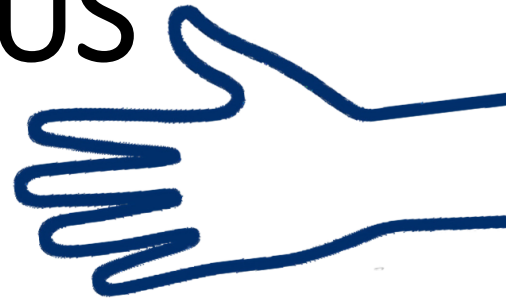
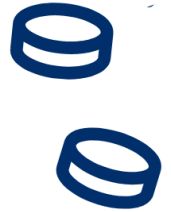
- Millä tavoin yhteisösi tai maasi voisi tukea moninaisuutta päätöksentekoprosesseissa?
- Miten kukin meistä voi henkilökohtaisesti tukea moninaisuutta ja luottamusta erilaisten ihmisten välillä?

Voi liittyä

- yhdenvertaisuus
- osallisuus
- rauha
- väestörakenteen muutokset
- ihmisoikeudet
- vähemmistöjen oikeudet

TALOUEDELLINEN ERiarvoisuus

TALOUELLINEN ERIARVOISUUS

taloudellisten resurssien epätasainen jakautuminen ja eri yksilöiden tai ryhmien erilaiset mahdollisuudet.

Voi liittyä

- koulutus
- ihmisoikeudet
- muuttoliike
- populismi
- radikalisoituminen ja ääriliikkeet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

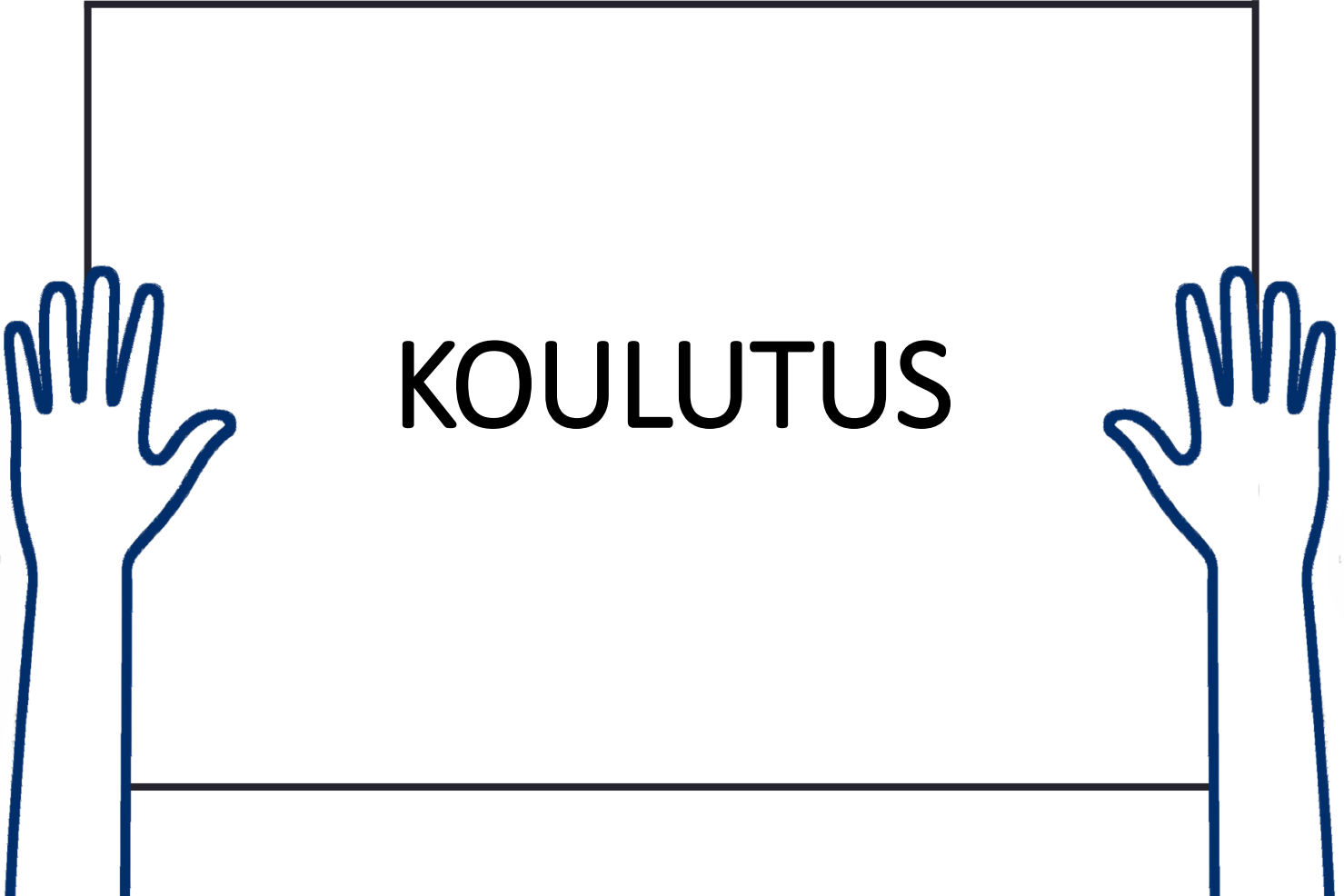
- Millaisia esimerkkejä taloudellisesta eriarvoisuudesta sinulla tulee mieleesi?
- Millaisia sosiaalisia seurauksia suurella taloudellisella eriarvoisuudella on maassamme tai Euroopassa?

Syventyminen

- Miten taloudellinen eriarvoisuus ilmenee yhteiskunnassamme?
- Miten henkilökohtaiset kokemuksesi ovat muokanneet näkemyksiäsi taloudellisesta eriarvoisuudesta?

Loppupohdinnat

- Mitä yksittäiset ihmiset voivat tehdä vähentääkseen taloudellista eriarvoisuutta?
- Millaisia toimia päätöksentekijöiden ja yhteiskuntamme yleisesti tulisi toteuttaa taloudellisen eriarvoisuuden vähentämiseksi?

KOULUTUS

KOULUTUS

(ohjattu) oppimisprosessi eli tietojen, taitojen, arvojen, uskomusten ja tapojen karttuminen. Koulutus voi olla muodollista, epämuodollista tai epävirallista.

Voi liittyä

- ihmisarvo
- sukupuolten tasa-arvo
- ihmisoikeudet
- ilmastonmuutos
- disinformaatio
- nuoriso
- dialogi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mikä on ensimmäinen ajatus, joka tulee mieleesi, kun kuulet sanan ”koulutus”?
- Mikä on koulutuksen ensisijainen tarkoitus?

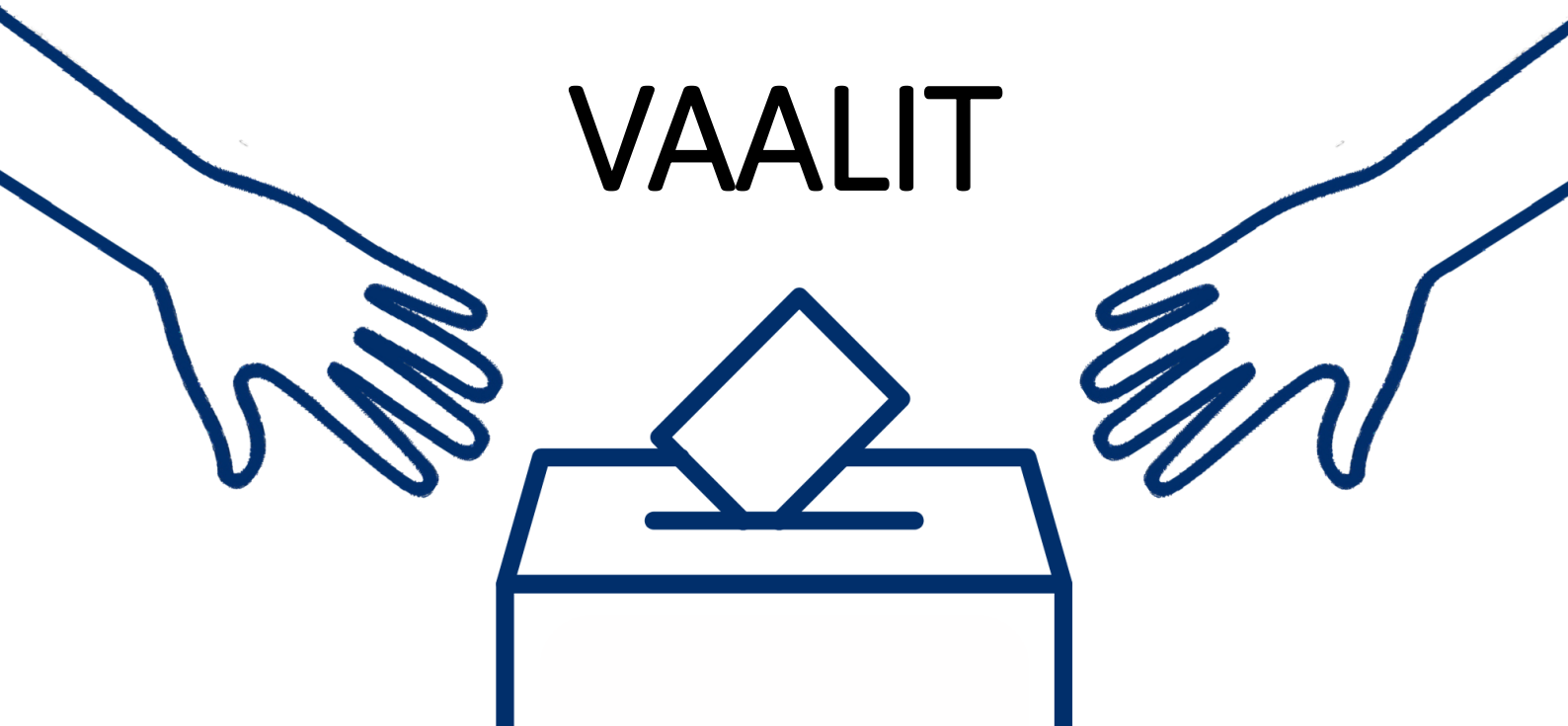
Syventyminen

- Miten koulutuksesi on muokannut sitä, millainen olet tänä päivänä?
- Millaisia muutoksia haluaisit nähdä maamme koulutusjärjestelmässä?

Loppupohdinnat

- Miten koulutusjärjestelmä voi valmistaa oppilaita aktiivisiksi ja vastuullisiksi kansalaisiksi?

VAAALIT

VAALIT

demokraattisten järjestelmien perusmekanismi, jonka avulla kansalaiset voivat valita edustajansa paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla sekä ilmaista mielipiteensä eri kysymyksissä.

Voi liittyä

- äänestäminen
- kansalaisvelvollisuus
- valinnanvapaus
- autoritarismi
- poliittiset puolueet
- media
- populismi
- polarisaatio

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Millaisia vaaleja maassamme on pidetty viimeisen neljän vuoden aikana?
- Ovatko nämä vaalit olleet erilaisia aiemmin pidettyihin vaaleihin verrattuna? Jos kyllä, miten? Jos ei, miksi ei?

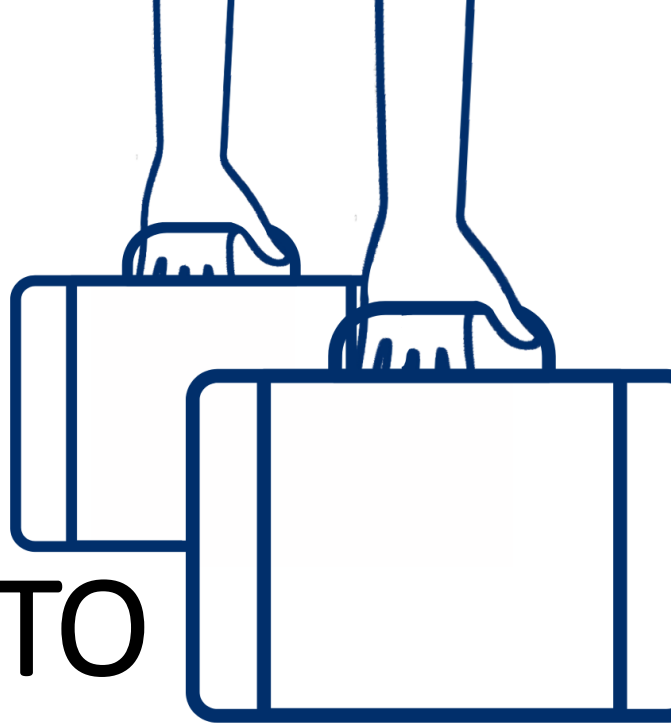
Syventyminen

- Millaisia kokemuksia sinulla on ollut maassamme järjestetyistä vaaleista viimeisten parin vuoden aikana? Mitä ajattelet tulevista vaaleista?
- Millaisia vaikutuksia vaalien tuloksilla on ollut sinuun, perheeseesi tai yhteisöösi?

Loppupohdinnat

- Millä tavoin maamme vaalijärjestelmän tulisi muuttua tai kehittyä lähitulevaisuudessa?
- Mitä voisimme tehdä äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi tulevilla vaaleilla?

MAASTAMUUTTO

MAASTAMUUTTO

kotimaasta lähteminen tarkoituksenaan asettua pysyvästi asumaan toiseen maahan.

Voi liittyä

- ilmastonmuutos
- taloudellinen eriarvoisuus
- geopolitiikka
- vähemmistöjen oikeudet
- turvallisuus
- polarisaatio

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee ensimmäisenä mieleesi, kun kuulet sanan ”maastamuutto”?
- Mitkä ovat joitakin tärkeimpiä syitä sille, miksi ihmiset muuttavat pois kotimaastaan?
- Millainen rooli poliittisilla ja sosiaalisilla tekijöillä on maastamuuttoon liittyen?

Syventyminen

- Kerro jokin henkilökohtainen kokemus tai tarina, jonka olet kokenut tai kohdannut maastamuuttoon liittyen?
- Miten käsityksesi maastamuutosta on muuttunut ajan myötä?

Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin yksilöt ja yhteisöt voisivat ryhtyä tukeakseen maasta muuttaneita?
- Millaisia toimia hallitus voisi toteuttaa maastamuuton vähentämiseksi tai kääntämiseksi päinvastaiseksi, jotta ihmiset innostuisivat palaamaan takaisin?

YMPÄRISTÖNSUOJELU

YMPÄRISTÖNSUOJELU

käytäntö, jolla suojellaan luontoa ihmisen haitalliselta toiminnalta.

Voi liittyä

- ilmastonmuutos
- ihmisoikeudet
- epä/oikeudenmukaisuus
- maahanmuutto
- turvallisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä ”ympäristönsuojelu” tarkoittaa sinulle?
- Mitkä ovat terveen ja kestäväen ympäristön kannalta keskeisiä tekijöitä?

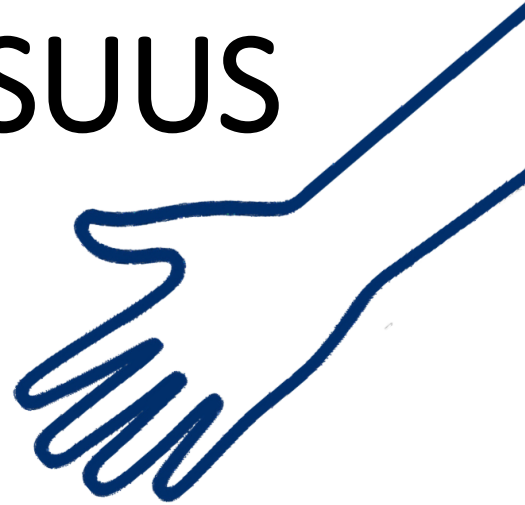
Syventyminen

- Miten ihmisen toiminta vauhdittaa ympäristön tilan heikkenemistä?
- Millaisia kokemuksia sinulla on ympäristönsuojeluun liittyen omassa arjessasi tai ympäristössäsi?
- Miksi ilmastonmuutos ja ympäristönsuojeluun liittyvä aktivismi ovat polarisoivia tai jakavia aiheita?

Loppupohdinnat

- Millaisia muutoksia voisit tehdä omassa arjessasi edistääksesi ympäristönsuojelua?
- Miten voisit vaikuttaa muihin, jotta heistä tulisi ympäristötietoisempia?

YHDENVERTAISUUS

YHDENVERTAISUUS

tarkoittaa ihmisten erilaisten tarpeiden huomioon ottamista, jotta saavutetaan tasavertaisuuden tila erityisesti aseman, oikeuksien ja mahdollisuuksien osalta.

Voi liittyä

- koulutus
- valinnanvapaus
- ihmisarvo
- osallisuus
- naisten oikeudet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä yhdenvertaisuus merkitsee sinulle eri yhteyksissä (esim. sosiaalisessa, taloudellisessa, poliittisessa)?
- Miksi yhdenvertaisuus on tärkeää yhteiskunnassa?

Syventyminen

- Miltä yhdenvertainen yhteiskunta mielestäsi näyttää ja miten voimme pyrkiä siihen?
- Miten henkilökohtaiset kokemuksesi ovat muokanneet näkemyksiäsi yhdenvertaisuudesta?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia yksilöt voivat toteuttaa yhdenvertaisuuden edistämiseksi?
- Millaiset uudet trendit ja suuntaukset voisivat vaikuttaa yhdenvertaisuuden edistämiseen tulevaisuudessa?

VALINNANVAPPAUS

VALINNANVAPAAUS

yksilön oikeus ja mahdollisuus valita itse vähintään kahdesta käytettävissä olevasta vaihtoehdosta ilman ulkopuolisten tahojen rajoituksia.

Voi liittyä

- moninaisuus
- sananvapaus
- sukupuolten tasa-arvo
- autoritarismi
- ilmastonmuutos
- vaalit

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "valinnanvapaus" tarkoittaa sinulle?
- Miksi valinnanvapaus on tärkeää tai haastavaa yhteiskunnassamme tai demokraattisessa valtiossa?

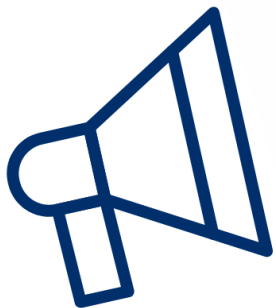
Syventyminen

- Miksi valinnanvapaus on sinulle tärkeää tai haastavaa? Haluaisitko jakaa joitakin omia kokemuksiasi tähän liittyen?
- Miksi joskus on vaikeaa toimia omien arvojen ja/tai tarpeiden mukaisesti? Mitä voidaan tehdä, jotta se olisi helpompaa?

Loppupohdinnat

- Miten valinnanvapautta voidaan tukea ja edistää maassamme?
- Millaisia toimia haluaisit nähdä päättäjiltä, medialta ja aktiivisilta kansalaisilta aiheeseen liittyen?

SANANVAPPAUS

SANANVAPPAUS

yksilön tai ihmisryhmän oikeus ilmaista mielipiteensä ja ajatuksensa ilman oikeudellisia seuraamuksia tai sensuuria.

Voi liittyä

- disinformaatio
- dialogi
- naisten oikeudet
- polarisaatio
- ihmisoikeudet
- media

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä sananvapaus merkitsee sinulle?
- Miksi sananvapaus on tärkeä tai jollakin tapaa haastava asia yhteiskunnassamme?
- Miltä yhteiskunta näyttäisi ilman mahdollisuutta puhua vapaasti?

Syventyminen

- Millaiset asiat voisivat estää sinua puhumasta vapaasti?
- Miten voimme samaan aikaan tukea sananvapautta ja torjua vihapuheen ja disinformaation kaltaisia ilmiöitä yhteiskunnassamme?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia meidän on mielestäsi toteutettava yhteiskunnassamme sananvapauden tukemiseksi?
- Mitä voit tehdä rohkaistaksesi itseäsi ja muita puhumaan avoimemmin?

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

tila, jossa kaikilla sukupuolilla on yhtäläiset oikeudet, resurssit ja mahdollisuudet.

Voi liittyä

- moninaisuus
- valinnanvapaus
- sananvapaus
- naisten oikeudet
- johtajuus
- ihmisoikeudet
- yhdenvertaisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun ajattelet sukupuolten tasa-arvoa?
- Millä tavoin sukupuolten tasa-arvoa tuetaan asuinalueellasi tai maassamme?

Syventyminen

- Tunnistatko joitakin sukupuolten tasa-arvoon liittyviä haasteita esimerkiksi yhteisössäsi, työskentelemälläsi alalla tai maassamme?
- Voitko jakaa jonkin henkilökohtaisen kokemuksen sukupuolten välisestä tasa-arvosta omasta arjestasi?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia haluaisit nähdä yhteisössäsi tai yhteiskunnassamme sukupuolten tasa-arvon tukemiseksi?
- Mitä jokainen meistä voi tehdä sukupuolten tasa-arvon tukemiseksi?

The background features stylized blue line art. In the upper left, there are several overlapping cloud shapes. In the lower right, there are wavy lines representing water or terrain.

GEOPOLITIikka

GEOPOLITIikka

maantieteen, kuten sijainnin, resurssien ja maaston vaikutukset politiikkaan ja maiden välisiin kansainvälisiin suhteisiin.

Voi liittyä

- polarisaatio
- maahanmuutto
- rauha
- disinformaatio
- ilmastonmuutos

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee ensimmäisenä mieleesi, kun kuulet käsitteen "geopolitiikka"?
- Tunnistatko joitakin tämän päivän geopolittisia kysymyksiä tai konflikteja, jotka vaikuttavat maailmanpolitiikkaan?

Syventyminen

- Millä tavoin geopolittiset tapahtumat tai tekijät vaikuttavat tällä hetkellä maahamme ja laajemmin maailmaan?
- Millaisia huolia sinulla liittyy geopolittisiin tapahtumiin (lähi)tulevaisuudessa?

Loppupohdinnat

- Jaa jokin keskeinen oivallus, jonka sait geopolitiikkaa koskevasta keskustelustamme.
- Kun pidät mielessäsi erilaiset geopolittiset haasteet ja kehityssuunnat, mitä me voisimme tehdä parantaaksemme tilannetta paikallistasolla?

IHMISARVO

IHMISARVO

viittaa jokaisen ihmisen luontaiseen arvoon, joka hänellä on jo pelkästään siksi, että hän on ihminen.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin "ihmisarvo"?
- Miten tätä arvoa tuetaan yhteiskunnassamme?

Syventyminen

- Onko tämä arvo sinulle tärkeä ja miksi?
- Millaiset kokemukset, esimerkiksi muistot, tapahtumat tai kohtaamiset, ovat vaikuttaneet näkemykseesi ja ajatuksiisi ihmisarvosta?

Loppupohdinnat

- Oletko huolissasi ihmisarvosta, kun ajattelet yhteiskuntamme tulevaisuutta? Jos kyllä, millaisia toimia haluaisit toteuttaa tähän liittyen?
- Mitä voisimme itse tehdä tukeaksemme ihmisarvoa yhteisössämme tai yhteiskunnassamme?

Voi liittyä

- tasavertaisuus
- vähemmistöjen oikeudet
- ihmisoikeudet
- maahanmuutto
- taloudellinen eriarvoisuus

IHMISOIKEUDET

IHMISOIKEUDET

perustavanlaatuiset oikeudet ja vapaudet, joihin jokaisella ihmisellä on oikeus pelkästään sen vuoksi, että hän on ihminen. Nämä oikeudet sisältävät kansalaisoikeuksia sekä poliittisia, taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksia, kuten oikeuden elämään, sananvapauteen, koulutukseen ja tasa-arvoon lain edessä.

Voi liittyä

- sukupuolten tasa-arvo
- ihmisarvo
- valinnanvapaus
- sananvapaus
- autoritarismi
- suvaitsevaisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

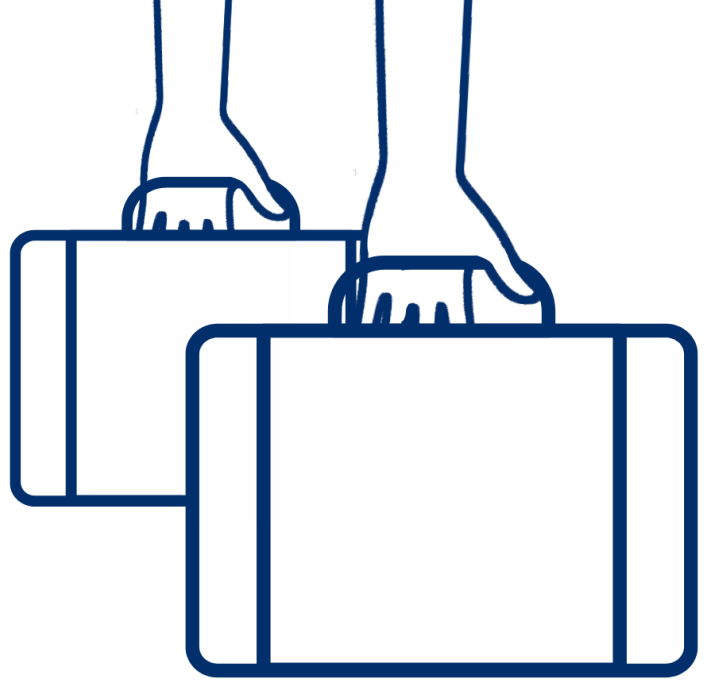
- Millaisia ihmisoikeuksia tulee ensimmäisenä mieleesi, ja miksi ne ovat tärkeitä?
- Mitkä ovat yleisimpiä ihmisoikeusloukkauksia?

Syventyminen

- Mitkä ihmisoikeusasiat ovat sinulle tärkeimpiä, ja miksi?
- Miten arvioisit ihmisoikeuksien tilaa maassamme tänä päivänä?

Loppupohdinnat

- Miten voisit itse edistää ja suojella ihmisoikeuksia omassa lähiympäristössäsi?
- Mitkä uudet suuntaukset tai haasteet voivat mielestäsi vaikuttaa ihmisoikeuksien toteutumiseen tulevaisuudessa?

MAAHANMUUTTO

MAAHANMUUTTO

prosessi, jossa ihminen siirtyy yhdestä maasta toiseen asuakseen siellä pidemmän aikaa tai pysyvästi.

Voi liittyä

- muuttoliike
- geopolitiikka
- väestörakenteen muutokset
- osallisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee ensimmäisenä mieleesi, kun kuulet sanan "maahanmuutto"?
- Mitkä ovat yleisimpiä syitä, miksi ihmiset voivat valita muuttaa uuteen maahan?

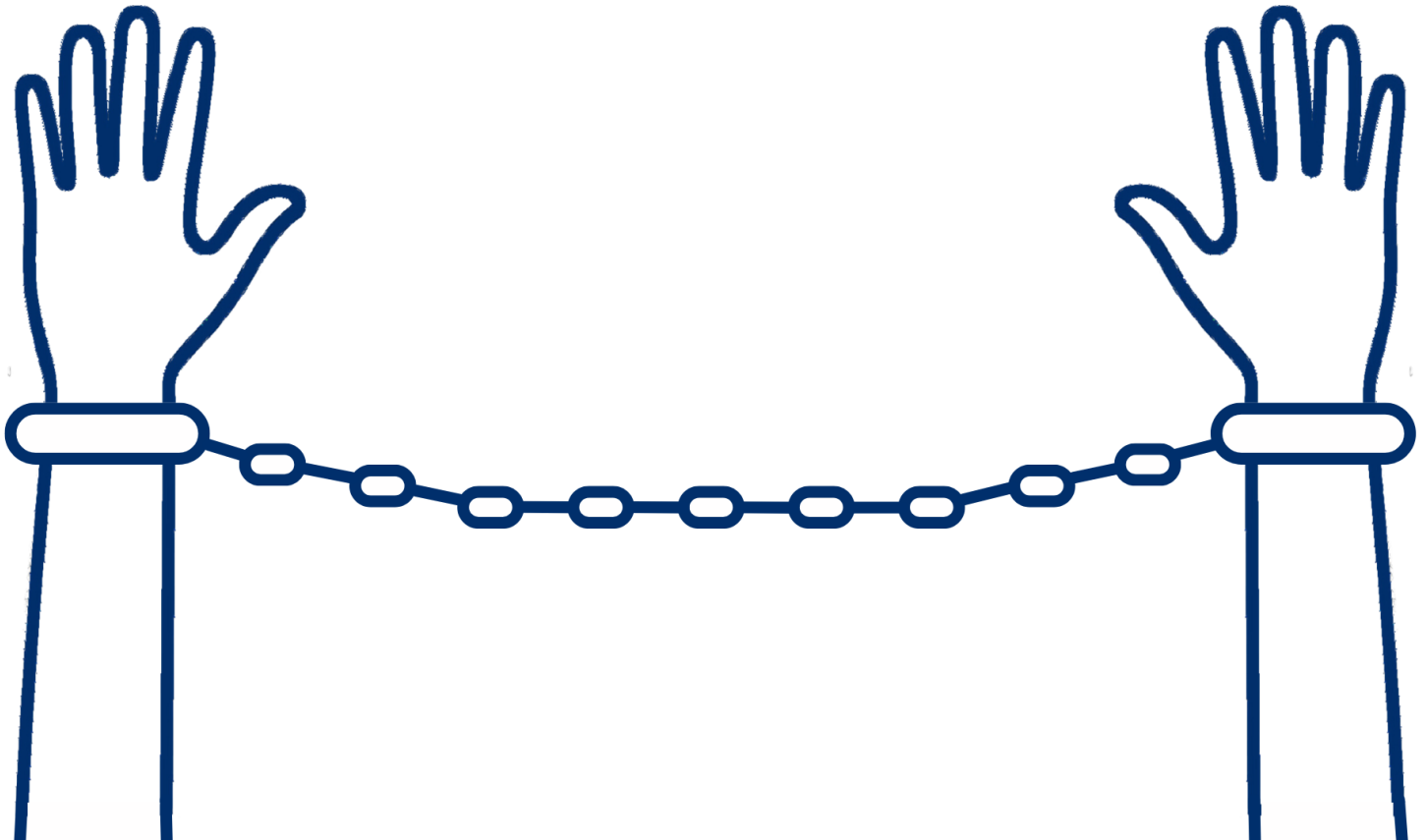
Syventyminen

- Voitko jakaa jonkin henkilökohtaisen kokemuksen tai tarinan maahanmuuttoon liittyen, joko omasta elämästäsi tai jonkun tuntemasi henkilön tarinasta?
- Miten maahanmuutto on vaikuttanut kaupunkiisi tai maahamme?
- Miten maahanmuuttaneet mielestäsi osallistuvat uusien yhteisöjen kehittämiseen, ja mitkä ovat joitakin esteitä, joita he saattavat kohdata tähän liittyen?

Loppupohdinnat

- Kerro jokin uusi näkökulma tai oivallus, jonka sait keskustelumme aikana?
- Miten yksilöt ja yhteisöt voisivat tukea maahanmuuttaneita enemmän ja toivottaa heidät tervetulleiksi?

EPÄ/OIKEUDENMUKAISUUS

EPÄ/OIKEUDENMUKAISUUS

viittaa tilanteeseen tai toimintaan, joka on epä/oikeudenmukaista, moraalisesti väärin/oikein, tai joka rikkoo/tukee oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon periaatteita.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Millaisia ajatuksia sinulle herää, kun kuulet termit "epäoikeudenmukaisuus" tai "oikeudenmukaisuus"
- Tuleeko sinulle mieleen joitakin esimerkkejä epäoikeudenmukaisuudesta joko omassa yhteisössäsi, tässä maassa tai globaalisti?

Syventyminen

- Oletko itse kokenut tai tunnetko jonkun, joka on kokenut tai todistanut epäoikeudenmukaisuutta maassamme tai yhteisössämme? Miten se vaikutti sinuun tai häneen?
- Miten rakenteellinen epäoikeudenmukaisuus eroaa yksittäisistä epäoikeudenmukaisista tapahtumista?
- Millaisia syitä epäoikeudenmukaisuuden taustalla voi olla, ja miten niitä voitaisiin käsitellä, jotta päästäisiin oikeudenmukaisiin lopputuloksiin?

Loppupohdinnat

- Mitä voisimme tehdä oikeudenmukaisuuden edistämiseksi ja epäoikeudenmukaisuutta vastaan taistelemiseksi yhteiskunnassamme?
- Jaa jokin uusi näkökulma tai oivallus, jonka sait keskustelumme aikana.

Voi liittyä

- korruptio
- vähemmistöjen oikeudet
- ihmisoikeudet
- sukupuolten tasa-arvo
- historiasta oppiminen

INKLUUSIO

INKLUUSIO

periaate ja käytäntö, jolla varmistetaan, että kaikki yksilöt, riippumatta heidän moninaisista taustoistaan ja kyvyistään, tuntevat itsensä tervetulleiksi, kunnioitetuiksi ja arvostetuiksi osana yhteisöä tai organisaatiota.

Voi liittyä

- moninaisuus
- tasavertaisuus
- vähemmistöjen oikeudet
- naisten oikeudet
- nuorten osallistuminen
- dialogi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten ymmärrät termin "inkluusio"?
- Millaiset tekijät tukevat tai haastavat erilaisista taustoista tulevien ihmisten osallisuutta?
Esimerkiksi päätöksenteossa lähiympäristössäsi tai yhteiskunnassamme?

Syventyminen

- Haluaisitko jakaa jonkin henkilökohtaisen oman elämän kokemuksen kuulumisen tunteesta, esimerkiksi koulussa, yliopistossa, työpaikalla tai vapaaehtoistyössä?
- Millaiset seikat tekevät oman kokemuksesi mukaan osallisuuden ja kuulumisen tukemisesta helppoa tai haastavaa?

Loppupohdinnat

- Miksi ja miten sinun tulisi tukea inkluusiota omassa yhteisössäsi?
- Mitä toimia haluaisit nähdä päättäjiltä inkluusion tukemiseksi yhteiskunnassamme?

OIKEUSLAITOS

OIKEUSLAITOS

oikeuslaitoksen järjestelmä, joka tulkitsee ja soveltaa lakia, ratkaisee riitoja ja jakaa oikeutta valtion nimissä.

Voi liittyä

- epä/oikeudenmukaisuus
- vähemmistöjen oikeudet
- turvallisuus
- läpinäkyvyys
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä sinulla tulee ensimmäisenä mieleen sanasta "oikeuslaitos"?
- Mikä on oikeuslaitoksen rooli demokraattisessa yhteiskunnassa?

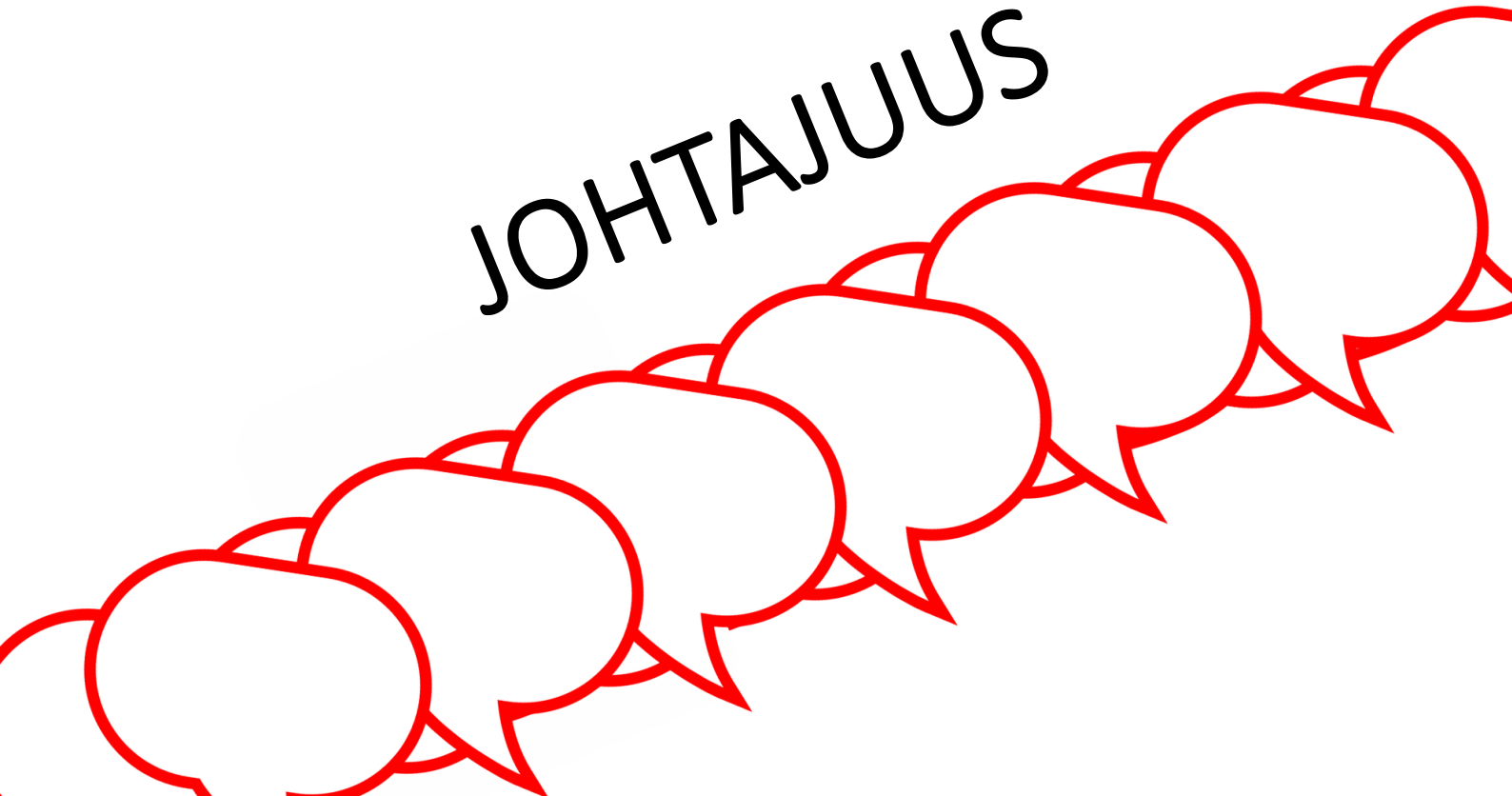
Syventyminen

- Mitä tarkoitetaan oikeuslaitoksen riippumattomuudella, ja miksi se on tärkeää?
- Miten arvioisit oikeuslaitoksen tilaa maassamme?
- Miten omat kokemuksesi tai median esitykset ovat muokanneet käsitystäsi oikeuslaitoksesta?

Loppupohdinnat

- Millaisia mahdollisia uhkia oikeuslaitoksen riippumattomuus kohtaa maassamme? Mitä asialle voisi tehdä?
- Pitäisikö meidän kansalaisina hankkia lisää tietoa oikeusjärjestelmästä ja sen roolista demokratiassa? Minkälaista tietoa itse tarvitsisit?

JOHTAJUUS

JOHTAJUUS

kyky ohjata, inspiroida ja vaikuttaa yksilöihin tai ryhmiin.

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- vastuuvollisuus
- kansalaisvaikuttaminen / osallistumattomuus
- poliittiset puolueet
- luottamus
- media

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten erottelet toisistaan johtajuuden ja johtamisen?
- Millaisia historiallisia, yhteiskunnallisia tai poliittisia johtajia tulee mieleesi?
- Millaisen vaikutuksen inspiroiva johtaja voi saada aikaan yhteiskunnassa?

Syventyminen

- Keitä nykyisiä johtajia arvostat, ja miksi?
- Oletko itse ollut johtaja erilaisissa tilanteissa tai organisaatioissa? Mikä teki siitä helppoa? Mikä teki siitä vaikeaa?
- Miten kuvailisit poliittisten ja yhteiskunnallisten johtajien asemaa ja tilaa maassamme tänä päivänä?

Loppupohdinnat

- Millaista uskot hyvän johtajuuden olevan tulevaisuudessa yhteiskunnassamme, ja miten voimme työskennellä sen saavuttamiseksi?
- Miten koulutus voi edistää hyvien johtajien kehitystä?

HISTORIASTA OPPIMINEN

HISTORIASTA OPPIMINEN

tarkoittaa menneisyyden myönteisten ja tuskallisten näkökulmien kriittistä tarkastelua, jotta on mahdollista ymmärtää niiden vaikutukset nykypäivän yhteiskuntaan. Se rohkaisee yksilöitä ja yhteisöjä pohtimaan historiallisia tapahtumia ja oppimaan niistä, jotta välttyttäisiin virheiden toistamiselta ja voitaisiin rakentaa parempaa tulevaisuutta.

Voi liittyä

- (epä)oikeudenmukaisuus
- koulutus
- nationalismi
- vähemmistöjen oikeudet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä ”historiasta oppiminen” tarkoittaa sinulle?
- Tuleeko mieleesi jokin historiallinen tapahtuma tai ajanjakso, josta yhteiskuntamme pitäisi mielestäsi oppia ja jota sen pitäisi ymmärtää paremmin?

Syventyminen

- Miksi on tärkeää, että yksilöt ja yhteisöt pohtivat sekä historian myönteisiä että vaikeita puolia ja oppivat niistä?
- Millaisia haasteita tai esteitä yksilöt ja yhteiskunnat voivat kohdata kohdatessaan historian synkkiä puolia?
- Miten voisimme voittaa nämä haasteet varmistaaksemme, että opimme menneisyydestä?

Loppupohdinnat

- Miten esimerkiksi poliitikot, median edustajat ja asiantuntijat voivat sisällyttää historiasta oppimisen rakentavasti julkiseen keskusteluun?
- Millaisiin toimiin voisimme ryhtyä varmistaaksemme, että me yhteiskuntana opimme historiasta tavalla, joka edistää kasvua ja myönteistä muutosta?

ELINIKÄINEN OPPIMINEN

ELINIKÄINEN OPPIMINEN

tietojen ja taitojen jatkuva kehittäminen koko elämän ajan, muodollisen koulutuksen lisäksi. Se kattaa uteliaan asenteen, kasvun ja jatkuvan oppimisen niin henkilökohtaisessa kuin ammatillisessa elämässä.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "elinikäinen oppiminen" sinusta tarkoittaa?
- Voitko ajatella esimerkkiä, jossa uuden oppiminen aikuisena on hyödyttänyt sinua?
- Tunnetko paikkoja tai organisaatioita, joissa ihmiset voivat hyödyntää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia?

Syventyminen

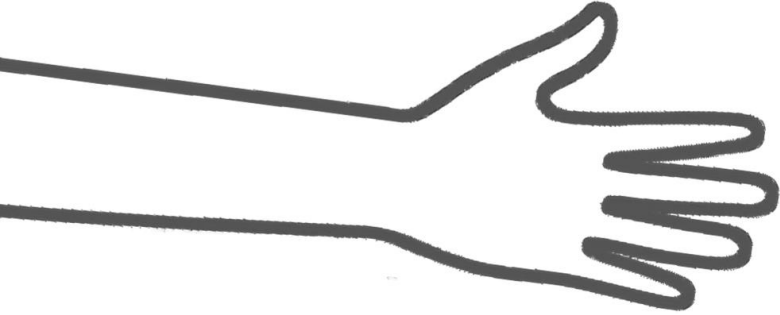
- Miten jatkuvan oppimisen asenne voi vaikuttaa ihmisen kykyyn sopeutua muutoksiin niin henkilökohtaisessa kuin ammatillisessa elämässä?
- Mikä rooli hallituksella ja erilaisilla instituutioilla on elinikäisen oppimisen edistämisessä erilaisten poliittisten toimien ja saavutettavien ohjelmien kautta?

Loppupohdinnat

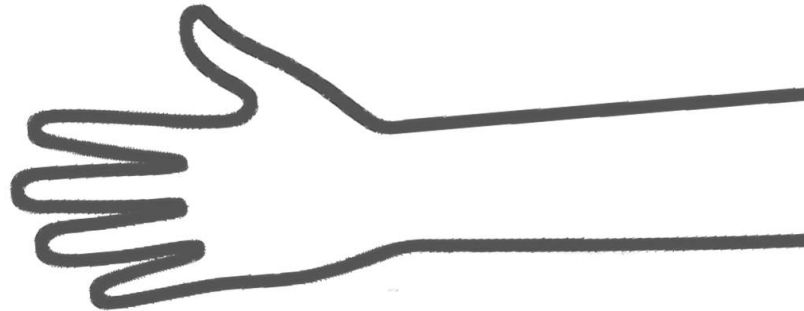
- Millaisia haasteita yhteiskunta kohtaa varmistaakseen kaikkien pääsyn elinikäisen oppimisen mahdollisuuksiin, ja miten voisimme voittaa nämä?
- Millaisia askeleita yksilöt voivat ottaa edistääkseen elinikäisen oppimisen ajatusta omassa elämässään?

Voi liittyä

- väestörakenteen muutokset
- koulutus
- kansalaisvaikuttaminen / osallistumattomuus
- koulutus
- ihmisarvo

YKSINÄISYYS

YKSINÄISYYS

subjektiivinen tunnetila, jolle on ominaista syvä tyhjyyden tunne, eristyneisyys ja merkityksellisen yhteyden puute muihin. Ihminen voi tuntea itsensä yksinäiseksi, vaikka kuuluisi ryhmään, ja tuntea itsensä tyytyväiseksi ollessaan yksin.

Voi liittyä

- kansalaisvelvollisuus
- ihmisarvo
- vapaaehtoistyö
- taloudellinen eriarvoisuus
- koulutus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

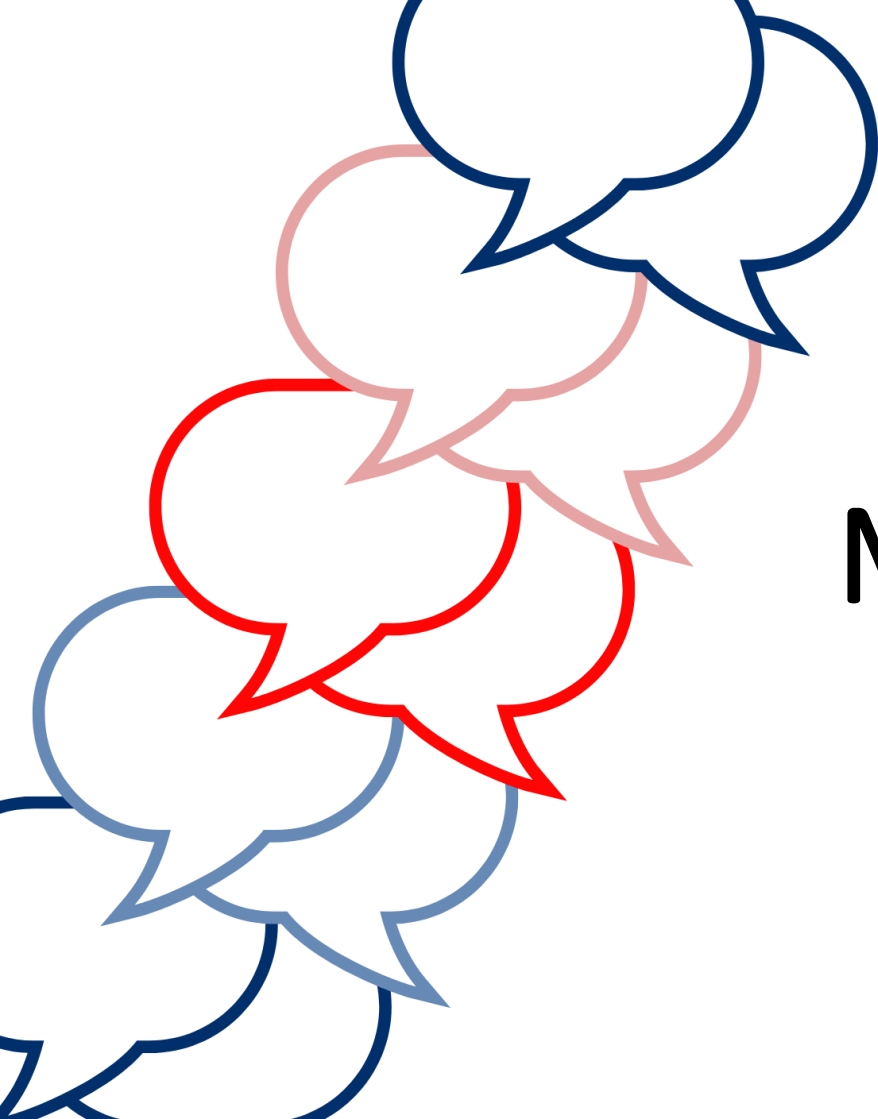
- Miten kuvailisit yksinäisyyttä?
- Puhutaanko yksinäisyydestä mielestäsi riittävästi yhteiskunnassamme? Mitä muita ilmiöitä siihen liittyy (esim. sosiaalinen eristäytyminen)?

Syventyminen

- Miten nyky-yhteiskunnan rakenne – esimerkiksi sosiaalisten tapaamisten tai yhteisöllisyyden väheneminen – vaikuttaa yksinäisyyteen?
- Millaiset toimet ja sosiaaliset kohtaamiset ehkäisevät kokemuksesi mukaan yksinäisyyttä?

Loppupohdinnat

- Mitkä ihmisryhmät ovat vaarassa tuntea itsensä yksinäisiksi, sosiaalisesti eristetyiksi tai etteivät he kuulu yhteiskuntaamme?
- Minkälaiset poliittiset päätökset, yhteisölähtöiset ohjelmat tai aloitteet voisivat auttaa sosiaalisten siteiden uudelleen rakentamisessa ja merkityksellisten yhteyksien löytämisessä?
- Millaisia toimia voimme itse toteuttaa arjessamme yksinäisyyden vähentämiseksi ja sosiaalisten siteiden vahvistamiseksi?

MEDIA

MEDIA

erilaiset tiedotusvälineet ja viestintäkanavat, jotka levittävät tietoa, viihdettä ja muuta sisältöä.

Voi liittyä

- disinformaatio
- koulutus
- polarisaatio
- populismi
- yksityisyys

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

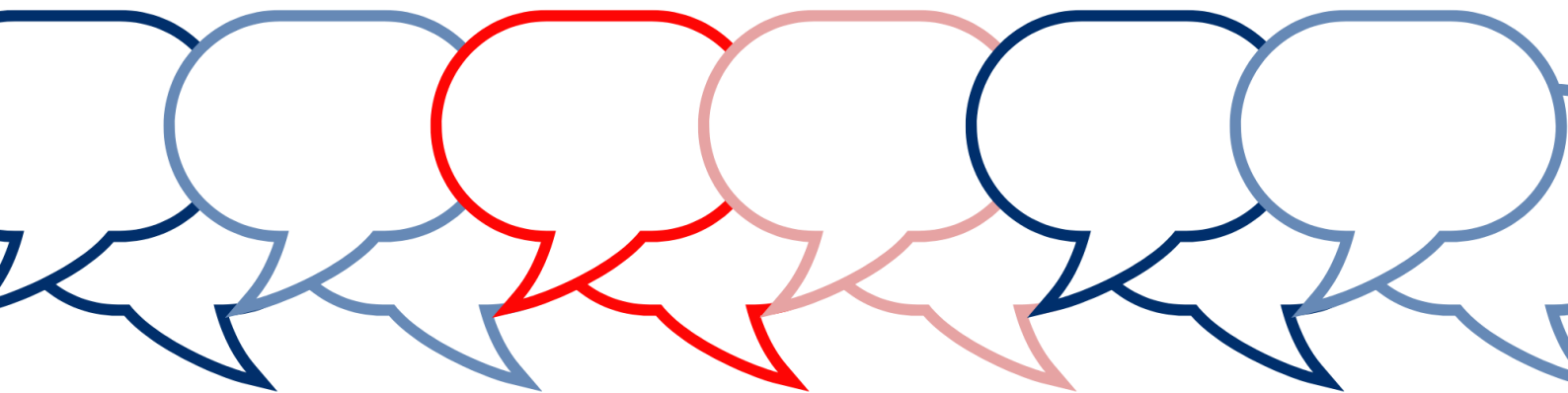
- Mikä on median rooli (meidän) yhteiskunnassamme?
- Mitä eri mediatyyppejä on ja miten ne palvelevat erilaisia tehtäviä?

Syventyminen

- Miten tiedotusvälineet vaikuttavat julkiseen mielipiteeseen ja käyttäytymiseen maassamme?
- Millaisia haasteita tai ongelmia meillä on nykyään median (ja sen eri muotojen) kanssa?

Loppupohdinnat

- Miten yksilöt voivat kehittää tasapainoisempia median kulutustottumuksia ja millaista tukea tähän tarvittaisiin?
- Millaisia toimia haluaisitte nähdä päättäjiltä, kansalaisjärjestöiltä tai yksittäisiltä kansalaisilta aiemmin tunnistettujen haasteiden osalta?

SOVITTELU

SOVITTELU

prosessi, jossa neutraali kolmas osapuoli auttaa ristiriidassa olevia osapuolia pääsemään keskenään hyväksyttävään sopimukseen. Siihen kuuluu erilaisten näkökulmien tarkastelu ja yhteisten näkökulmien löytäminen samalla, kun edistetään avointa dialogia.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä sana "sovittelu" merkitsee sinulle?
- Voitko ajatella tilannetta, jossa sovittelu auttoi ratkaisemaan erimielisyyden?

Syventyminen

- Miten sovittelu voi tukea erilaisten näkökulmien esiin tuomista? Voitko antaa esimerkin?
- Millaiset ominaisuudet tekevät mielestäsi sovittelijasta hyvän, erityisesti käsiteltäessä monimutkaisia poliittisia tai sosiaalisia kysymyksiä?
- Miten voisimme rohkaista sovittelun käyttöä demokraattisissa järjestelmissä riitojen ratkaisemiseksi rauhanomaisin keinoin?

Loppupohdinnat

- Millainen rooli yksilöillä ja yhteisöillä voi olla sovittelun tukemisessa paikallisessa tai kansallisessa kontekstissa?
- Miten sovittelu voi vahvistaa demokraattisia arvoja, kuten osallistumista, oikeudenmukaisuutta ja inklusiivisuutta?

Voi liittyä

- polarisaatio
- rauha
- konflikti
- kansalaisaktiivisuus

MIELENTERVEYS

MIELENTERVEYS

ihmisen emotionaalinen, psykologinen ja sosiaalinen hyvinvointi, joka vaikuttaa siihen, miten hän ajattelee, tuntee ja toimii. Mielenterveys vaikuttaa myös siihen, miten ihmiset käsittelevät stressiä, suhtautuvat toisiin ihmisiin ja tekevät päätöksiä.

Voi liittyä

- yksinäisyys
- sosiaalinen media
- polarisaatio
- radikalisoituminen ja ääriliikkeet
- solidaarisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

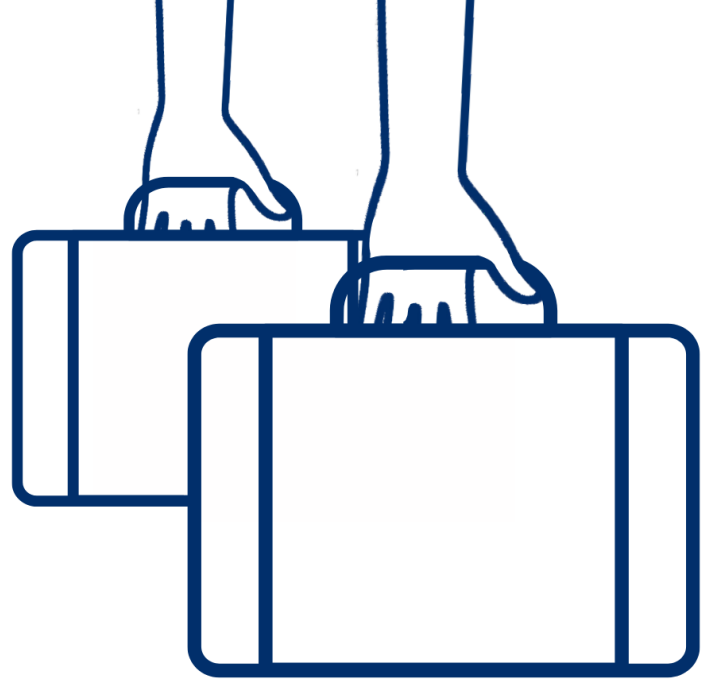
- Mitä mielenterveys tarkoittaa sinulle ja miksi se on tärkeää?
- Miksi mielenterveysongelmista raportointi on lisääntynyt?
- Mikä tukee yksilöiden mielenterveyttä yleisesti?

Syventyminen

- Miten mielenterveys vaikuttaa ihmisen kykyyn osallistua yhteiskuntaan ja demokraattisiin prosesseihin?
- Millaisia asioita ja/tai toimia tarvittaisiin tukemaan ihmisten mielenterveyttä omassa yhteisössäsi tai alueellasi?

Loppupohdinnat

- Miten eri toimijat ja hallitus voivat työskennellä yhdessä luodakseen ympäristöjä, jotka tukevat henkistä hyvinvointia?
- Miten yksilöt voivat edistää inklusiivisempaa ja tukevampaa yhteiskuntaa heille, jotka kamppailevat mielenterveysongelmien kanssa?

MUUTTOLIIKE

MUUTTOLIIKE

ihmisten liikkuminen paikasta toiseen, joko maan sisällä tai eri maiden välillä, asettumaan tilapäisesti tai pysyvästi uuteen paikkaan.

Voi liittyä

- maahanmuutto
- geopolitiikka
- moninaisuus
- taloudellinen epätasa-arvo

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitkä ovat yleisimpiä syitä, miksi ihmiset muuttavat paikasta toiseen?
- Miksi muuttoliike on nykyään niin tärkeä ja/tai kiistanalainen aihe Euroopassa?

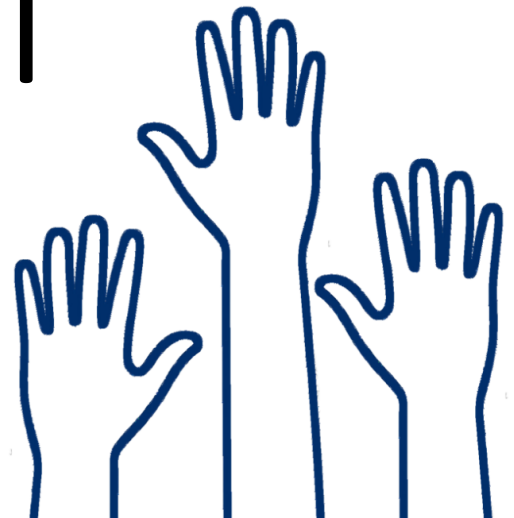
Syventyminen

- Oletko sinä tai joku läheisesi joskus muuttanut kaupungista tai maasta toiseen? Mitkä olivat syyt, ja miten kokemus vaikutti sinuun?
- Mitkä taloudelliset, sosiaaliset tai ympäristölliset tekijät vaikuttavat nykyään muuttoliikkeen suuntauksiin maassamme (tai Euroopassa)?
- Millaisia huolia sinulla on muuttoliikkeeseen liittyen?

Loppupohdinnat

- Mitä voisit tehdä ymmärtääksesi paremmin muuttajien kokemuksia omassa lähiympäristössäsi?
- Miten voisimme ymmärtää paremmin sellaisten läheisten kokemuksia, jotka ovat muuttaneet ulkomaille ja elävät nyt toisessa maassa?

VÄHEMMISTÖJEN OIKEUDET

VÄHEMMISTÖJEN OIKEUDET

ihmisoikeudet, joita sovelletaan ihmisiin, jotka kuuluvat rodullisiin, etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin sekä luokka-, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin, sekä kollektiiviset oikeudet, jotka kuuluvat kaikille vähemmistöryhmille.

Vähemmistöjen oikeudet perustuvat neljään peruspilariin: olemassaolon suojelemiseen, identiteetin suojelemiseen ja kehittymiseen, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen sekä oikeuteen osallistua.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten vähemmistöjen oikeudet eroavat yleisistä ihmisoikeuksista?
- Millaisia esimerkkejä sinulla tulee mieleesi eri vähemmistöryhmistä, ja millaisia erityisiä haasteita nämä kohtaavat?
- Mitä olemme saavuttaneet vähemmistöjen oikeuksien osalta yhteiskunnassamme?

Syventyminen

- Millainen on vähemmistöjen oikeuksien tilanne maassamme?
- Miten henkilökohtaiset kokemuksesi ovat muokanneet näkemyksiäsi vähemmistöjen oikeuksista?

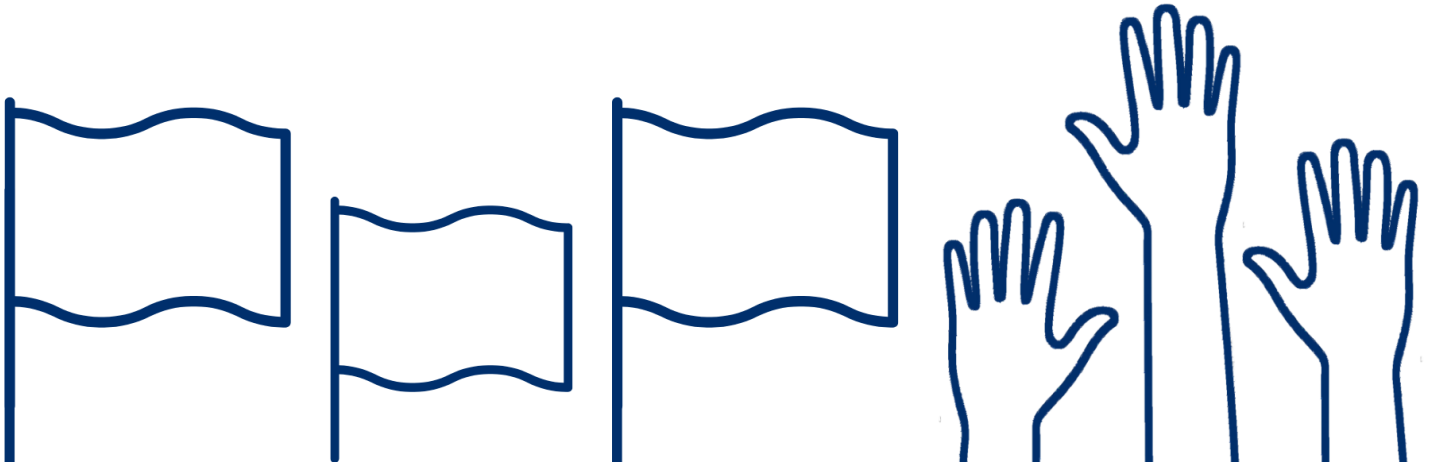
Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin yksittäiset ihmiset voivat ryhtyä vähemmistöjen oikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi omassa yhteisössään?
- Miten voisit itse edistää tietoisuuden lisäämistä vähemmistöjen oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä?
- Millaisia toimia toivoisit päättäjiltä?

Voi liittyä:

- tasavertaisuus
- sukupuolten tasa-arvo
- ihmisarvo
- ihmisoikeudet
- suvaitsevaisuus

NATIONALISMI

NATIONALISMI

ideologia, joka korostaa tietyn kansakunnan tai kansanryhmän etuja, kulttuuria ja arvoja ja herättää voimakkaan ylpeyden ja lojaalisuuden tunteen omaa kansakuntaa kohtaan.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet sanan ”nationalismi”?
- Voitko antaa joitakin esimerkkejä symboleista tai perinteistä, jotka liittyvät nationalismiin maassamme?
- Millä tavoin nationalismi eroaa isänmaallisuudesta?

Syventyminen

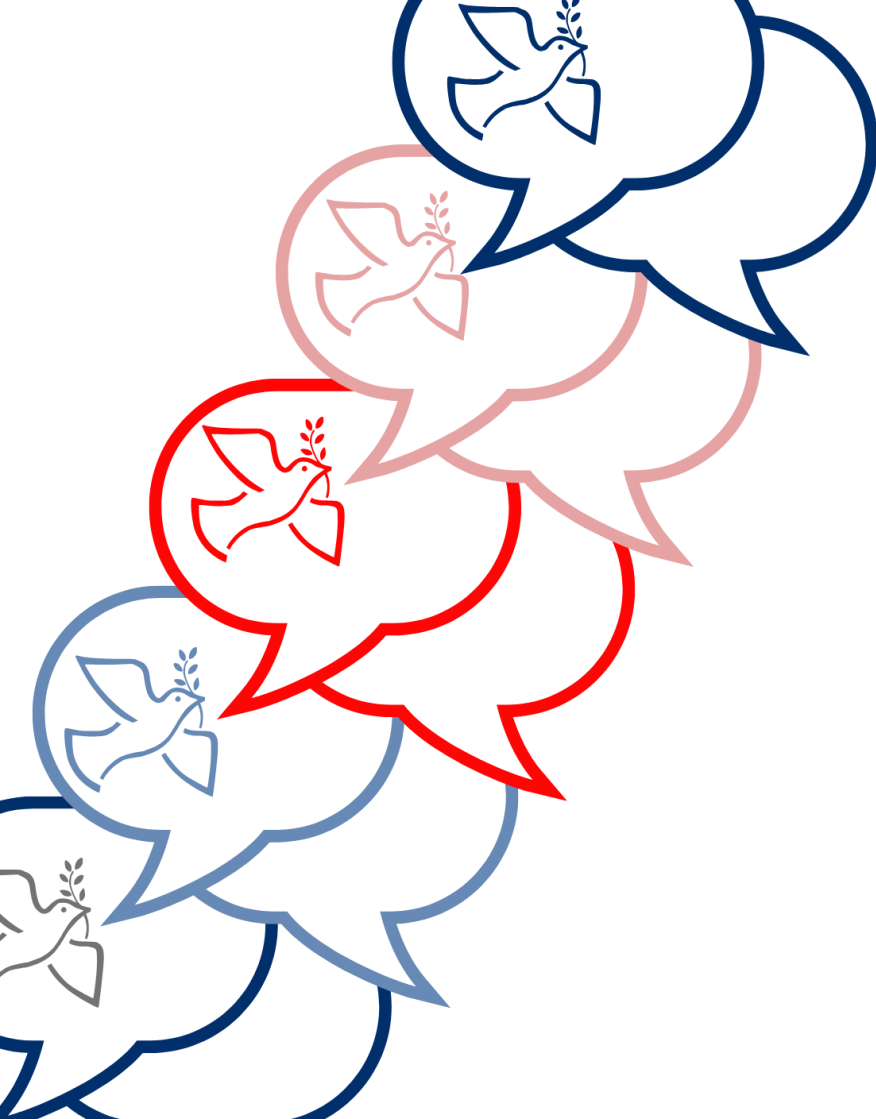
- Mistä syystä nationalismi on läsnä maassamme – mikä innostaa tai lisää sitä?
- Voitko kuvailla nationalismin vaikutusta maassamme?
- Kuvailisitko itseäsi ”nationalistiksi”?

Loppupohdinnat

- Miten voimme pitää tasapainossa kansallista ylpeyttä ja kunnioittavaa suhtautumista muihin kansoihin ja kulttuureihin?
- Millaisiin toimiin yksilöt ja yhteisöt voivat ryhtyä edistääkseen tervettä isänmaallisuuden tunnetta, joka jakautumisen sijaan edistää yhtenäisyyttä?

Voi liittyä

- polarisaatio
- maahanmuutto
- radikalisoituminen ja ääriliikkeet
- populismi

RAUHA

RAUHA

”negatiivinen rauha” tarkoittaa sodan puuttumista. Johan Galtungin määrittelemä ”positiivinen rauha” taas tarkoittaa kaikenlaisen väkivallan, niin fyysisen, rakenteellisen kuin psykologisen, puuttumista ja sopusointua yhteiskunnassa.

Voi liittyä

- turvallisuus
- geopolitiikka
- oikeusvaltio
- luottamus
- ihmisoikeudet
- dialogi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä rauha merkitsee sinulle yhteiskunnallisessa kontekstissa?
- Mikä tukee rauhaa yhteiskunnassa ja maailmassa? Mikä taas haastaa sitä?

Syventyminen

- Millaisia inspiroivia ja/tai tärkeitä rauhanprosesseja menneisyydestä tai nykyisyydestä sinulla tulee mieleesi? Miksi ne ovat olleet sinulle merkityksellisiä?
- Oletko huolissasi sodasta?

Loppupohdinnat

- Miten edistät rauhaa omassa arjessasi, elämässäsi ja lähiympäristössäsi?
- Jos voisit muuttaa yhden asian maailmassa rauhan edistämiseksi, mikä se olisi?

HENKILÖKOHTAINEN VASTUU

HENKILÖKOHTAINEN VASTUU

yksilön velvollisuus ottaa vastuu omista teoistaan ja päätöksistään, liittyen niin itsestä huolehtimiseen kuin myös vaikutuksista muihin ihmisiin. Se eroaa kansalaisvelvollisuudesta, joka liittyy velvoitteisiin poliittisessa järjestelmässä, sekä vastuullisuudesta, joka tarkoittaa tilivelvollisuutta muiden edessä. Demokratiassa henkilökohtainen vastuu perustuu ajatukseen, että yksilöt edistävät yhteisön hyvinvointia.

Voi liittyä

- kansalaisvelvollisuus
- aktiivinen kansalaisuus
- vapaaehtoistyö
- luottamus
- ihmisoikeudet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

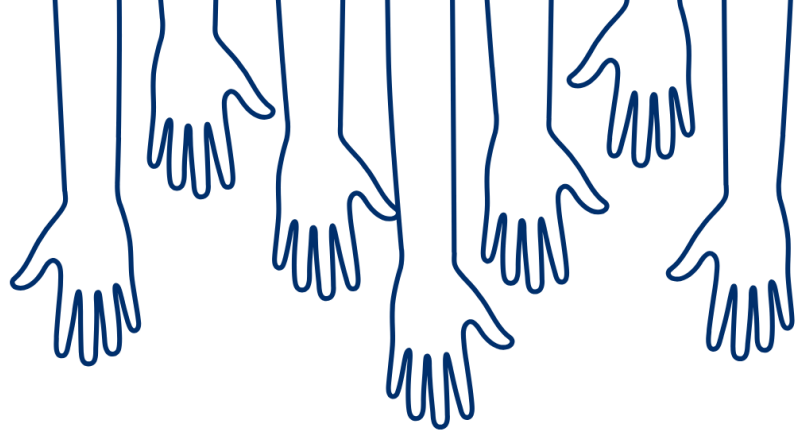
- Mitä "henkilökohtainen vastuu" merkitsee sinulle?
- Voitko antaa joitakin esimerkkejä henkilökohtaisesta vastuusta?
- Miksi henkilökohtainen vastuu on tärkeää demokraattisessa yhteiskunnassa?

Syventyminen

- Miten henkilökohtainen vastuu ja sosiaalinen sopimus ihmisten välillä vaikuttavat demokratiaan?
- Tuleeko mieleesi jokin esimerkki, jossa henkilökohtaisen vastuun ottaminen edisti muiden tai yhteisön hyvinvointia?

Loppupohdinnat

- Miten voimme edistää vahvempaa henkilökohtaisen vastuun tunnetta yksilöissä?
- Miten henkilökohtaisen vastuun ajatus vahvistaa demokratiaa ja yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta?

POLARISAATIO

POLARISAATIO

prosessi, jossa julkinen mielipide, poliittiset näkemykset tai yhteiskunnalliset asenteet muuttuvat jyrkemmiksi ja jakautuneemmiksi. Tämä taas johtaa ideologisten tai sosiaalisten ristiriitojen kärjistymiseen vastakkaisten ryhmien välillä, joilla on vain vähän tai ei lainkaan yhteistä pohjaa.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Tuleeko mieleesi esimerkkejä polarisaatiosta politiikassa, yhteiskunnassa tai tiedotusvälineissä?
- Miksi polarisaatio on tänä päivänä niin merkittävä asia?

Syventyminen

- Mitkä tekijät tai tapahtumat lisäävät polarisaatiota maassamme eri ryhmien tai yhteisöjen välillä?
- Millaisten henkilöiden tai ryhmien kanssa sinun on vaikea keskustella, koska näkemyksesi poikkeavat suuresti heidän näkemyksistään?

Loppupohdinnat

- Miten eri yksilöt ja yhteisöt voivat kuroa umpeen jakolinjoja ja käydä dialogia erimielisyyksistä huolimatta?
- Mihin toimiin voisit itse ryhtyä rakentavan dialogin edistämiseksi ja polarisaation vähentämiseksi maassamme?

Voi liittyä

- radikalisoituminen ja ääriliikkeet
- nationalismi
- disinformaatio
- sananvapaus
- dialogi

POLIITTINEN TOIMI

POLIITTINEN TOIMI

hallitusten tai organisaatioiden tekemä päätös tai toimi, jolla pyritään ratkaisemaan tiettyjä ongelmia tai saavuttamaan erityisiä tavoitteita jollakin sektorilla. Poliittisten ponnistelujen, neuvottelujen ja eri sidosryhmien, kuten poliitikkojen, asiantuntijoiden ja kansalaisten, panosten tulos.

Voi liittyä

- poliittiset puolueet
- politiikka
- läpinäkyvyys
- vastuuvollisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

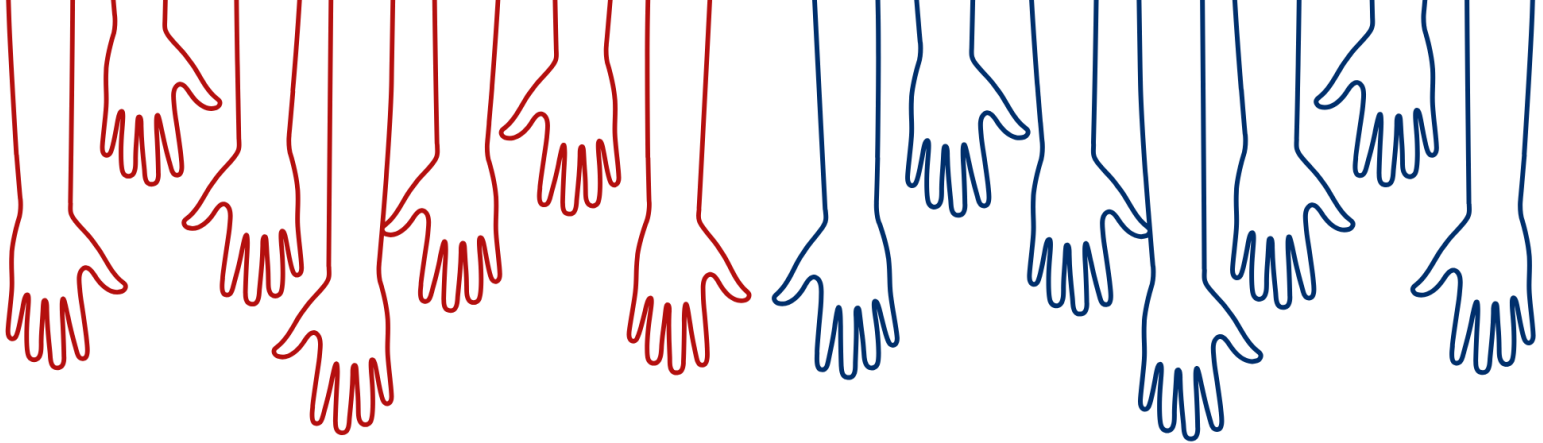
- Mitä "poliittinen toimi" tai "pätös" tarkoittaa sinulle ja miten näet sen vaikuttavan jokapäiväiseen elämääsi?
- Voitko keksiä esimerkin siitä, miten jokin poliittinen toimi tietyllä sektorilla (esim. terveydenhuolto, koulutus) näkyi omassa arjessasi tai ympäristössäsi?

Syventyminen

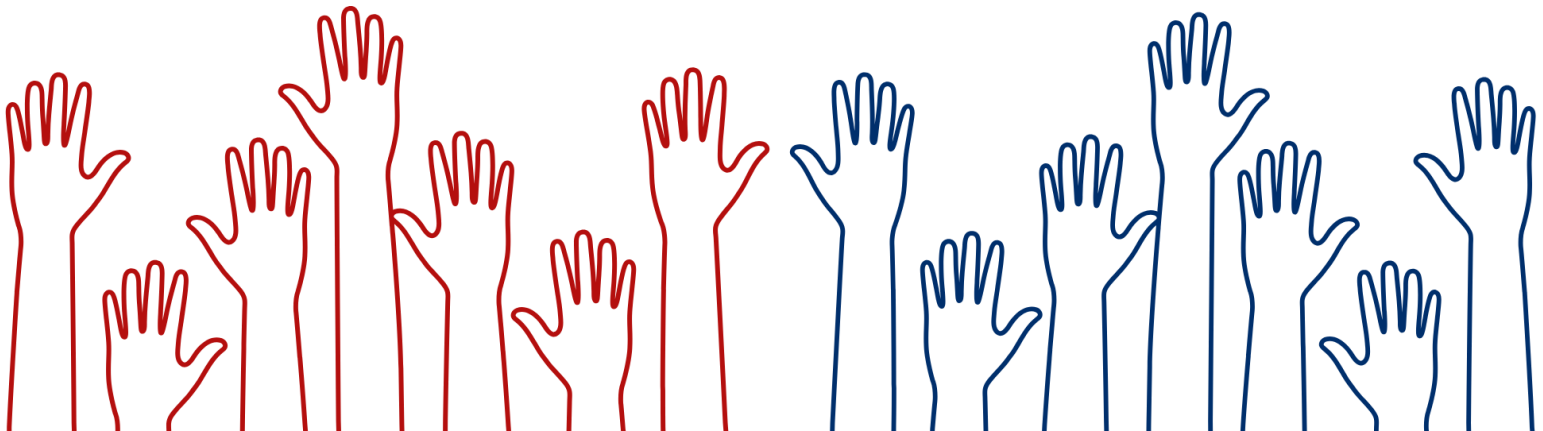
- Miten poliittiset päätökset vaikuttavat politiikan tuloksiin?
- Miten eri sidosryhmät, kuten kansalaiset, kansalaisjärjestöt ja yritykset, voivat vaikuttaa politiikan tekemiseen tai muuttaa sitä?
- Mikä tekee politiikasta hyvän tai tehokkaan, erityisesti terveydenhuollon, koulutuksen tai ympäristön sektoreilla?

Loppupohdinnat

- Miten yksilöt tai yhteisöt voivat edistää poliittisia päätöksiä, jotka vastaavat heidän arvoaan ja etujaan?
- Miten demokraattiset järjestelmät voivat varmistaa, että päätökset ja toimet ottavat huomioon sekä lyhyen aikavälin tarpeet että yhteiskunnan pitkän aikavälin hyvinvoinnin?

POLIITTISET PUOLUEET

POLIITTISET PUOLUEET

järjestäytyneet ryhmät, jotka toimivat keskeisessä roolissa edustuksellisissa demokratioissa asettamalla ehdokkaita vaaleihin, aktivoimalla äänestäjiä sekä edistämällä tietynlaista politiikkaa ja tiettyjä ideologioita.

Voi liittyä

- vaalit
- johtajuus
- luottamus
- äänestäminen

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin ”poliittiset puolueet”?
- Mikä on poliittisten puolueiden rooli demokraattisessa järjestelmässä?

Syventyminen

- Ovatko maamme poliittiset puolueet luotettavia ja luotetaanko niihin? Jos kyllä – miksi, jos ei – miksi ei?
- Kuulutko sinä johonkin poliittiseen puolueeseen? Jos kyllä – mikä sai sinut liittymään? Jos et – miksi et?

Loppupohdinnat

- Miten kansalaiset voivat saada poliittiset puolueet vastuuseen lupauksistaan ja toimistaan?
- Millä tavoin voisimme parantaa maamme poliittisia puolueita ja poliitikkoja?
- Miten voisimme rohkaista itseämme tai muita ihmisiä liittymään politiikkaan?

POLITIikka

POLITIikka

toiminnot, prosessit ja järjestelmät, joiden kautta päätöksiä tehdään ja valta jakautuu yhteiskunnassa. Demokratiassa politiikan on tarkoitus heijastaa kansan tahtoa, mutta se voi myös olla konfliktien, kompromissien ja valtataisteluiden areena.

Voi liittyä

- kansalaisaktiivisuus
- poliittinen toimi
- poliittiset puolueet
- aktiivinen kansalaisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "politiikka" tarkoittaa sinulle, ja millaisena näet sen roolin arjessasi?
- Mikä on mielestäsi poliitikkojen rooli demokraattisessa yhteiskunnassa?
- Miten politiikka vaikuttaa päätöksentekoon omassa asuinympäristössäsi tai maassamme?

Syventyminen

- Mitkä ominaisuudet ovat mielestäsi tärkeitä poliitikolle, jotta hän voi johtaa ja hallita hyvin?
- Muistatko tilanteen, jossa poliittiset päätökset vaikuttivat merkittävästi omaan elämääsi tai yhteisösi elämään? Miten poliitikot osallistuivat siihen?

Loppupohdinnat

- Mitä yksilöt ja yhteisöt voivat tehdä osallistuakseen aktiivisemmin politiikkaan pelkän äänestämisen lisäksi?
- Miten voimme edistää myönteisempää ja osallistavampaa poliittista ilmapiiriä, joka kannustaa osallistumaan ja lisää luottamusta?

POPULISMI

POPULISMI

poliittinen lähestymistapa, joka pyrkii edustamaan tavallisten ihmisten etuja ja ääniä eliittiä tai vallanpitäjiä vastaan.

Voi liittyä

- disinformaatio
- taloudellinen eriarvoisuus
- koulutus
- historiasta oppiminen
- nationalismi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitkä ovat populististen liikkeiden tai poliitikkojen keskeisiä piirteitä?
- Miten populismi on vaikuttanut politiikkaan maassamme tai Euroopassa?

Syventyminen

- Millaiset henkilökohtaiset kokemukset ovat muokanneet näkemyksiäsi populismista?
- Mikä populistisissa narratiiveissa tekee niistä houkuttelevia äänestäjille?

Loppupohdinnat

- Millä tavoin koulutuksella voitaisiin puuttua populismin perimmäisiin syihin?
- Millaiset strategiat voisivat olla tehokkaita populististen narratiivien torjunnassa?

YKSITYISYYS

YKSITYISYYS

tila, jossa ihminen on vapaa julkiselta huomiolta tai luvattomalta tunkeutumiselta. Oikeus pitää henkilökohtaiset asiat salassa, olla vapaasti tekemisissä haluamiensa ihmisten kanssa ja pystyä valvomaan, kuka voi nähdä tai käyttää omia tietoja.

Voi liittyä

- sananvapaus
- ihmisarvo
- media
- turvallisuus
- suvaitsevaisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä yksityisyys merkitsee sinulle digiaikana?
- Miksi yksityisyyttä pidetään perusihmisoikeutena?

Syventyminen

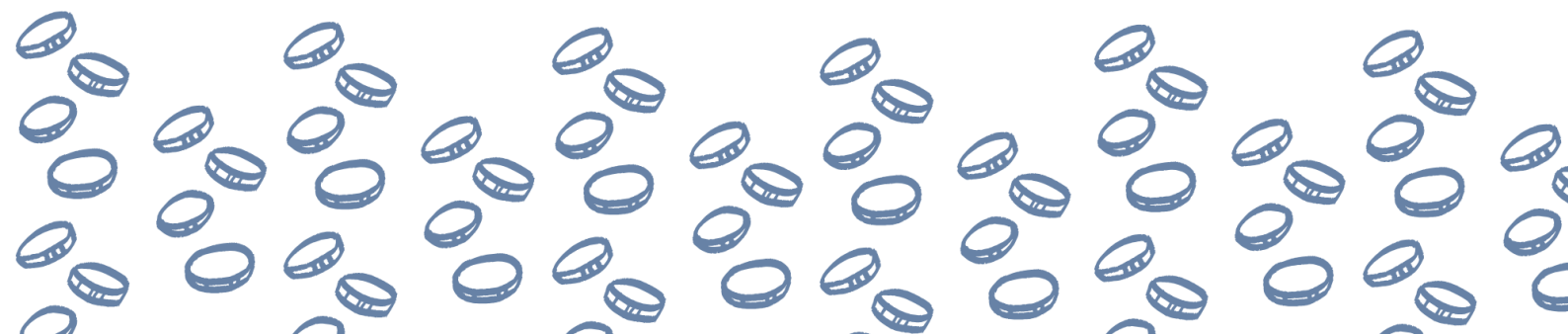
- Mitkä ovat suurimmat yksityisyyteen kohdistuvat uhat verkossa?
- Miten sinä itse hallitset yksityisyyttäsi verkossa ja tosielämässä?
- Millä tavoin sosiaalinen media on vaikuttanut käsitykseesi yksityisyyden suojasta sekä sen käyttämiseen?

Loppupohdinnat

- Miten voisit valistaa itseäsi ja muita yksityisyyden suojaan liittyvissä kysymyksissä?
- Mitä voisimme tehdä suojellaksemme ja lisätäksemme yksityisyyttämme?

VAURAUS

VAURAUUS

taloudellisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun tila, joka saavutetaan demokraattisella hallinnolla, joka varmistaa resurssien oikeudenmukaisen jakautumisen, mahdollisuudet henkilökohtaiseen ja yhteisölliseen kasvuun sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien suojelun. Kattaa ei vain materiaalsen vaurauden, vaan myös sosiaaliset, poliittiset ja ympäristölliset ulottuvuudet, jotka edistävät yhteiskunnan kokonaisvaltaista terveyttä ja kestävyyttä.

Voi liittyä

- epätasa-arvo
- epä/oikeudenmukaisuus
- muuttoliike
- julkinen keskustelu
- resilienssi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

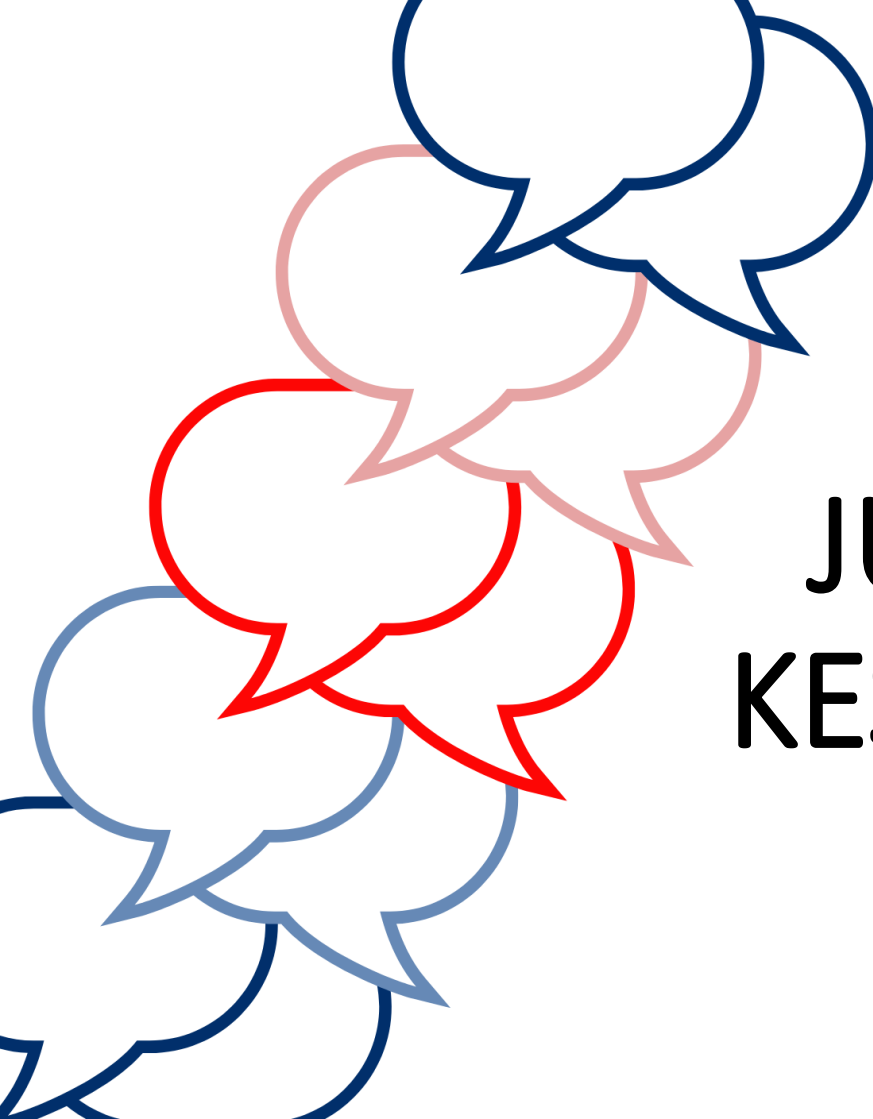
- Mitä "vauraus" tarkoittaa sinulle?
- Näetkö vaurauden ja demokratian välillä yhteyttä? Avaisitko tarkemmin minkälaisen?

Syventyminen

- Millaisia haasteita eri demokratioilla on edessään saavuttaakseen todellisen vaurauden kaikille kansalaisille?
- Mikä on ympäristön kestävyys ja vaurauden välinen suhde?

Loppupohdinnat

- Jos voisit toteuttaa yhden poliittisen muutoksen demokraattisen yhteiskuntamme vaurauden lisäämiseksi, mikä se olisi?
- Millaista yhteistyötä eri yhteisöt voivat tehdä edistääkseen kollektiivista hyvinvointia?

JULKINEN KESKUSTELU

JULKINEN KESKUSTELU

tila tai areena, jossa kansalaiset kokoontuvat yhteen keskustelemaan ja väittelemään yhteisistä huolenaiheista (julkiset keskustelut, mediakeskustelu, sosiaalisen median alustat ja julkiset kokoontumiset).

Voi liittyä

- kansalaisyhteiskunta
- media
- kansalaisvaikuttaminen
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä ”julkinen keskustelu” tarkoittaa sinulle?
- Millainen rooli tiedotusvälineillä on julkisen keskustelun muokkaamisessa ja julkiseen mielipiteeseen vaikuttamisessa?

Syventyminen

- Millainen on julkisen keskustelun ja toiminnan laatu kaupungissamme? (Jos se on hyvä, mikä tekee siitä hyvän; jos se on huono – miksi se on huono?)
- Sanoisitko, että olet tällä hetkellä aktiivinen ja osallistut julkiseen keskusteluun? (Jos kyllä – millä tavoin? Jos et – miksi et?)

Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin yksittäiset ihmiset voivat ryhtyä osallistuakseen aktiivisesti julkiseen keskusteluun ja vahvistaakseen sitä yhteisössään tai yleisesti yhteiskunnassa?
- Millaiset toimet, tapahtumat tai käytännöt parantaisivat julkista keskustelua kaupungissamme?

RADIKALISOITUMINEN JA ÄÄRILIIKKEET

RADIKALISOITUMINEN JA ÄÄRILIIKKEET

radikalisoituminen on prosessi, jonka kautta yksilöt tai ryhmät omaksuvat äärimmäisiä ideologioita tai uskomuksia, mikä johtaa usein käyttäytymiseen, joka ilmenee poliittisena, uskonnollisena tai sosiaalisena ääriliikkeenä. Tämä voi sisältää väkivallan puolustamista tai käyttämistä ideologisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Voi liittyä

- polarisaatio
- nationalismi
- epä/oikeudenmukaisuus
- populismi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä sinulla tulee mieleen käsitteistä "radikalisoituminen" ja "ääriliike"?
- Tuleeko mieleesi esimerkkejä joko radikalisoitumisesta tai ääriliikkeistä maamme nyky- tai lähihistoriasta?

Syventyminen

- Mitkä tekijät tai vaikutteet edistävät yksilöiden tai ryhmien radikalisoitumista?
- Miten ääriliikkeet vaikuttavat yksilöihin, yhteisöihin ja yhteiskunnan koheesioon?

Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin yksilöt voisivat ryhtyä edistääkseen suvaitsevaisuutta, ymmärrystä ja kestävyyttä ääri-ideologioiden sijaan omassa lähiympäristössään?
- Millaiset strategiat tai lähestymistavat voisivat olla tehokkaita radikalisoitumisen ja ääriajattelun ehkäisemisessä ja torjumisessa?

KANSANÄÄNESTYS

KANSANÄÄNESTYS

äänioikeutettujen suora äänestys ehdotuksesta, laista tai poliittisesta kysymyksestä, joka tapahtuu yleensä kansallisen päätöksenteon tasolla. Kansanäänestys on esimerkki suorasta demokratiasta, sillä osallistua voi kuka tahansa äänioikeutettu.

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- avoimuus
- demokratia
- äänestäminen
- valinnanvapaus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Millainen kansanäänestysjärjestelmä maassamme on?
- Muistatko millaisia kansanäänestyksiä maassamme on viime aikoina ollut?

Syventyminen

- Millaisista aiheista haluaisit päättää kansanäänestyksessä ja miksi?
- Oletko osallistunut aktiivisesti kansanäänestysprosessiin ja mikä innoitti sinua siihen?

Loppupohdinnat

- Onko maamme kansanäänestyksillä ollut vaikutusta? Miksi, miksi ei?
- Millaisia toimia toivoisit päättäjiltä ja julkishallinnon viranhaltijoilta kansanäänestysten suhteen?

RESILIENSSI

RESILIENSSI

yksilöiden, yhteisöjen tai järjestelmien kyky kestää vastoinkäymisiä, stressiä tai traumoja, sopeutua niihin ja toipua niistä. Demokratian yhteydessä tällä tarkoitetaan demokraattisten instituutioiden, prosessien ja yhteiskuntien kykyä kestää, sopeutua ja toipua haasteista ja kriiseistä säilyttäen samalla demokraattiset periaatteet, kuten esimerkiksi oikeusvaltioperiaate, vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit sekä oikeuksien ja vapauksien suojelu.

Voi liittyä

- johtajuus
- kansalais-
vaikuttaminen
- vauraus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet termin ”resilienssi”? Entä ”demokraattinen resilienssi”?
- Miksi resilienssi on tärkeää sekä henkilökohtaisessa että yhteiskunnallisessa kontekstissa?

Syventyminen

- Voitko antaa esimerkin joistakin maamme menneestä tai nykyisestä tapahtumasta, joka havainnollistaa resilienssin merkitystä?
- Mitkä tekijät heikentävät yksilön tai yhteiskunnan sietokykyä tai vaikuttavat siihen kielteisesti?
- Mainitse joitakin keskeisiä tekijöitä, jotka edistävät yksilöiden ja yhteisöjen resilienssin rakentamista?

Loppupohdinnat

- Millaisiin toimiin voimme ryhtyä kehittääksemme omaa resilienssiämme tai tukeaksemme muita sen kehittämisessä?
- Millaisiin toimiin voimme ryhtyä tukeaksemme ja edistääkseen demokratian resilienssiä yhteisössämme tai maassamme?

OIKEUSVALTIO

OIKEUSVALTIO

periaate, jonka mukaan kaikki yksilöt, instituutiot ja toimijat, niin julkiset kuin yksityiset, mukaan lukien hallitus, ovat vastuussa siitä, että lainsäädäntöä sovelletaan oikeudenmukaisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti kaikkien kansalaisten oikeuksien suojelemiseksi.

Voi liittyä

- demokratia
- epä/oikeudenmukaisuus
- julkinen keskustelu
- turvallisuus
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

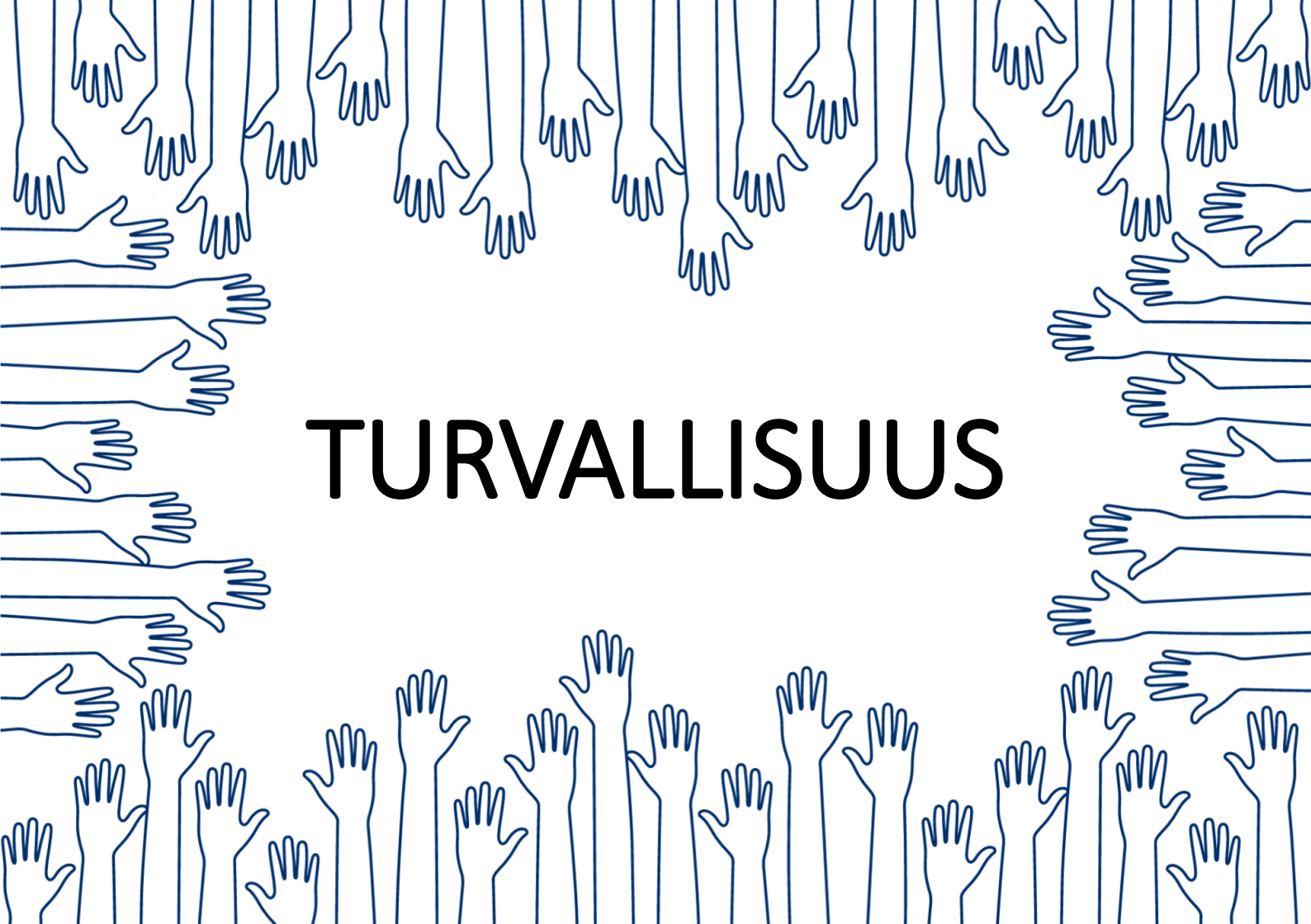
- Millaisia esimerkkejä sinulla tulee mieleesi oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta yhteiskunnassamme parin viime vuoden aikana?
- Miksi oikeusvaltioperiaate on tärkeä demokraattisessa yhteiskunnassa?
- Mitä voisi tapahtua ja miltä maamme näyttäisi, jos oikeusvaltioperiaatetta ei toteutettaisi?

Syventyminen

- Mitä yleisiä haasteita oikeusvaltion toteutumiselle on?
- Tuntuuko sinusta siltä, että ymmärrät ja tiedät riittävästi tästä demokraattisesta periaatteesta? Millaista tietoa haluaisit saada siitä, mistä ja miksi?
- Miten luonnehtisit oikeusvaltion tilaa maassamme? (Jos hyvä – mikä tekee siitä hyvän? Jos huono – miksi se on huono?)

Loppupohdinnat

- Millaisia toimenpiteitä maassamme voitaisiin toteuttaa oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi?
- Opitko jotain uutta keskustelumme aikana?
- Millainen rooli koulutuksella voi olla oikeusvaltioperiaatteen edistämisessä?

The background of the image is a dense, repeating pattern of blue line art. It depicts numerous hands and forearms reaching upwards from the bottom edge towards the top. The hands are stylized with simple outlines for fingers and palms. The overall effect is one of collective effort, support, or a large group of people participating in a common action.

TURVALLISUUS

TURVALLISUUS

tila, jossa ollaan vapaita vaarasta, uhista tai vahingosta yhteiskunnassa tai jollakin alueella. Sillä tarkoitetaan myös suvereenin valtion turvallisuutta ja puolustusta, mukaan lukien sen kansalaiset, talous ja instituutiot. Turvallisuus nähdään hallituksen velvollisuutena.

Voi liittyä

- demokratia
- kansalaisyhteiskunta
- resilienssi
- geopolitiikka
- radikalisoituminen ja ääriliikkeet
- ilmastonmuutos
- ympäristönsuojelu

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten ymmärrät sanan "turvallisuus" demokratian yhteydessä?
- Miksi turvallisuus on tärkeää yksilöille ja yhteiskunnille?

Syventyminen

- Millaiset asiat saavat sinut huolestumaan tai olemaan huolissasi maamme tai asuinalueesi turvallisuudesta lähitulevaisuudessa?
- Onko turvallisuusrikkomus tai -uhka (esim. murto, verkkohyökkäys) koskaan vaikuttanut sinuun?
- Millä tavoin sinä tai perheenjäsenesi olette tukeneet turvallisuutta omassa arjessanne, omalla asuinalueellanne tai maassamme?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia toivoisit hallitukselta, kansalaisyhteiskunnalta ja julkishallinnolta turvallisuuden tukemiseksi?
- Jos voisit muuttaa yhden asian turvallisuuden parantamiseksi, mikä se olisi?

SEGREGAATIO

SEGREGAATIO

eri ryhmien yhteiskunnallinen ja/tai demografinen eriytyminen jollakin alueella tai maassa. Eroja voi syntyä esimerkiksi maaseudun ja kaupunkialueiden, koulutustaustojen tai kulttuuristen ja sosio-ekonomisten taustojen välillä, mikä johtaa lopulta erilaisiin epäoikeudenmukaisuuden muotoihin.

Voi liittyä

- turvallisuus
- väestörakenteen muutokset
- kansalaisvaikuttaminen / osallistumattomuus
- luottamus
- muuttoliike
- koulutus
- nuoruus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Onko eri ihmisryhmillä yhtäläiset mahdollisuudet yhteiskunnassamme?
- Miksi segregatio on yhteiskunnan kannalta ongelmallista?

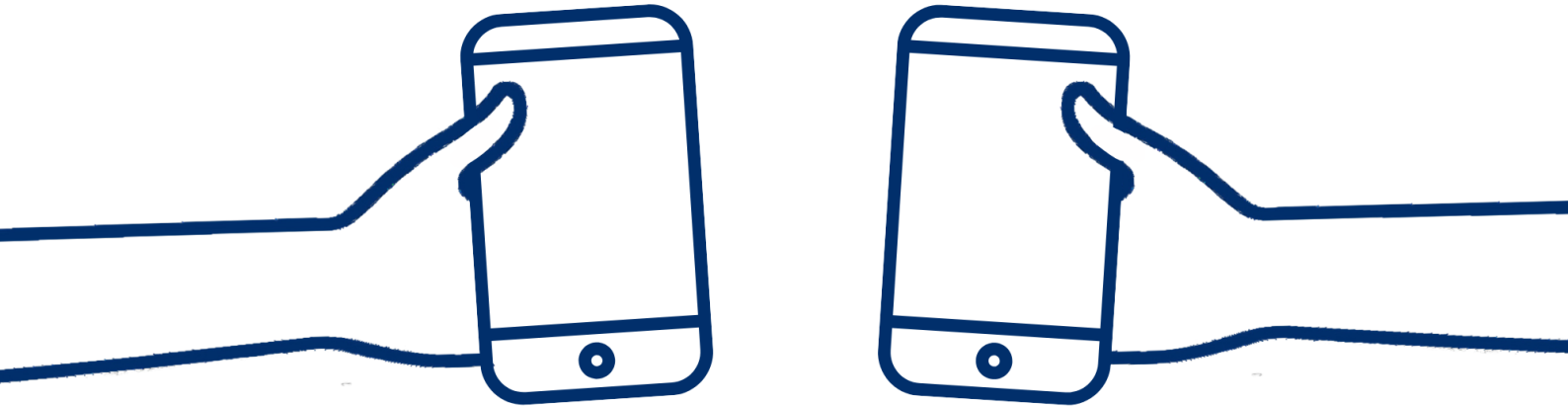
Syventyminen

- Oletko huomannut ilmiön omassa arjessasi tai yhteiskunnassamme? Tuleeko mieleesi joitakin esimerkkejä?
- Millaisia tunteita tai ajatuksia sinulla nousee näistä esimerkeistä? Millaiset elämäkokemukset ovat voineet vaikuttaa näkökulmaasi?

Loppupohdinnat

- Miten voimme estää segregatioita kaupungissamme, asuinalueellamme tai yhteiskunnassamme?
- Miten päätöksentekijät ja/tai julkisen hallinnon viranhaltijat voisivat toimia estääkseen sosiaalista ja alueellista segregatioita?

SOSIAALINEN MEDIA

SOSIAALINEN MEDIA

digitaaliset alustat, jotka mahdollistavat sisällön luomisen, jakamisen ja vuorovaikutuksessa olemisen toisten ihmisten kanssa. Sosiaalinen media näyttelee merkittävää roolia julkisen keskustelun ja yksilöllisten mielipiteiden muokkaamisessa.

Voi liittyä

- media
- disinformaatio
- mielenterveys
- polarisaatio

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten käytät sosiaalista mediaa päivittäisessä elämässäsi, ja millaisia vaikutuksia sillä on sinuun?
- Miten sosiaalinen media vaikuttaa demokratiaan?

Syventyminen

- Mitä luulet, miksi ihmiset hakeutuvat somessa sisältöjen pariin, jotka vahvistavat heidän olemassa olevia uskomuksiaan?
- Miten sosiaalisen median alustat voivat edistää valeutisten leviämistä, ja millaisia vaikutuksia sillä on demokratiaan?
- Millaisia keinoja ihmiset voivat käyttää hallitakseen omaa sosiaalisen median kulutustaan ja varmistaakseen monenlaisille näkökulmille altistumisen?

Loppupohdinnat

- Millainen rooli valtioilla, teknologiayrityksillä ja yksilöillä on sosiaalisen median asettamien haasteiden ratkaisemisessa demokratian kannalta?
- Miten voimme varmistaa, että sosiaalisen median alustat edistävät avointa dialogia sen sijaan, että ne syventäisivät yhteiskunnan jakautumista?

SOLIDAARISUUS

SOLIDAARISUUS

yhtenäisyys ja keskinäinen tuki ihmisten välillä vastauksena yhteisiin tavoitteisiin, arvoihin ja haasteisiin, joihin kuuluu yhdessä seisominen ja yhteinen toiminta toistensa tukemiseksi, usein sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Voi liittyä

- demokratia
- dialogi
- aktiivinen kansalaisuus
- osallisuus
- luottamus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä solidaarisuus merkitsee sinulle?
- Miten määrittelet solidaarisuuden valitsemasi yhteisön yhteydessä?

Syventyminen

- Voitko antaa jonkin viimeaikaisen esimerkin solidaarisuudesta maassamme tai jossakin yhteisössä?
- Entä henkilökohtaisesti – haluaisiko joku kertoa tilanteesta, jossa on itse kokenut solidaarisuutta toisen taholta?
- Mitkä ovat yleisiä solidaarisuuden esteitä yhteiskunnassa?

Loppupohdinnat

- Mitä voimme tehdä edistääksemme solidaarisuuden tunnetta jokapäiväisessä elämässämme?
- Missä tai millaisissa yhteisöissä voisit itse tukea muita ja olla mukana lähitulevaisuudessa?

SUVAITSEVAISUUS

SUVAITSEVAISUUS

halukkuus hyväksyä ja kunnioittaa erilaisia mielipiteitä, uskomuksia ja käyttäytymistä, erityisesti, kun ne eroavat omista mielipiteistä, uskomuksista ja käyttäytymisestä.

Voi liittyä

- demokratia
- dialogi
- moninaisuus
- ihmisoikeudet
- osallisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "suvaitsevaisuus" tarkoittaa sinulle?
- Miksi suvaitsevaisuus on tärkeää monimuotoisessa yhteiskunnassa?

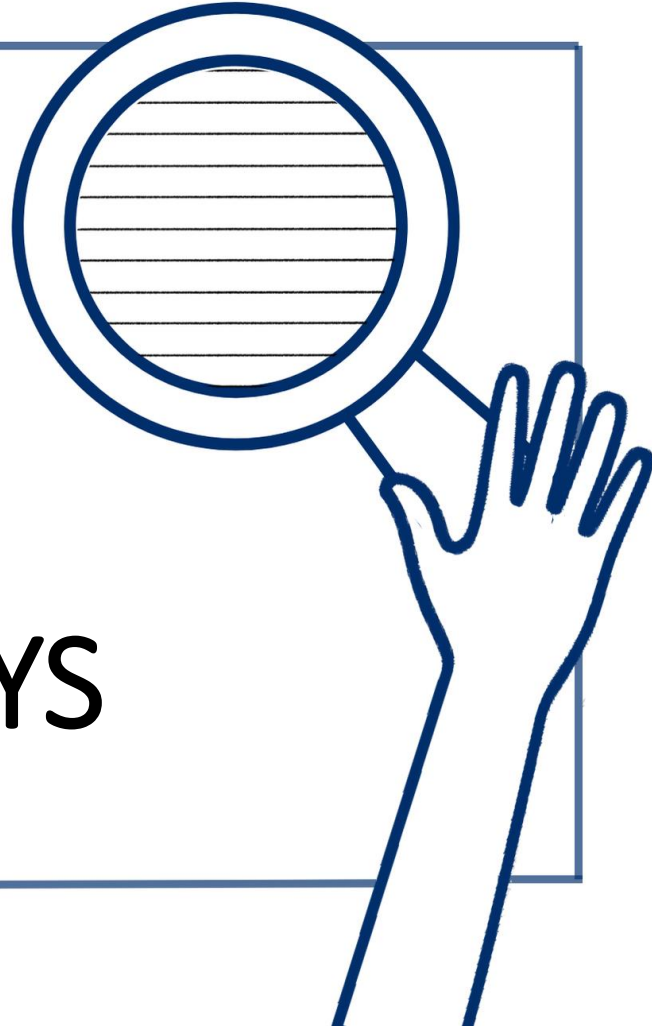
Syventyminen

- Mitä voimme oppia maassamme aiemmin esiintyneistä esimerkeistä suvaitsemattomuuteen liittyen?
- Mistä suvaitsemattomuus erilaisia ihmisiä kohtaan johtuu?
- Millaisia haasteita kohtaat yrittäessäsi olla suvaitsevainen?

Loppupohdinnat

- Millaisia toimia voit itse toteuttaa tullaksesi suvaitsevaisemmaksi jokapäiväisessä elämässäsi?
- Miten voit tukea muita suvaitsevaisuuden harjoittamisessa?

LÄPINÄKYVYYS

LÄPINÄKYVYYS

tila, jossa ollaan avoimia, rehellisiä ja suoraviivaisia hallinnon, toiminnan ja päätöksentekoprosessien eri osa-alueiden suhteen. Hallinnon ja julkisen sektorin vastaanottavaisuus uusia ideoita, vaatimuksia ja tarpeita kohtaan.

Voi liittyä

- demokratia
- turvallisuus
- disinformaatio
- luottamus
- vastuuvollisuus
- korruptio

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä läpinäkyvyys merkitsee sinulle? Mikä tukee tai estää kokemuksesi mukaan avoimuutta?
- Miksi läpinäkyvyys on tärkeää eri sektoreilla (esim. julkishallinto, liike-elämä, voittoa tavoittelemattomat järjestöt)?

Syventyminen

- Oletko koskaan kokenut avoimuuden puutetta jossakin organisaatiossa tai järjestelmässä?
- Millaisia muutoksia olet havainnut avoimuuden suhteen yhteiskunnassamme verrattuna siihen, miten asiat olivat ennen?

Loppupohdinnat

- Mitä tapahtuisi, jos yhteiskuntamme olisi läpinäkyvämpi?
- Jos voisit toteuttaa yhden muutoksen avoimuuden parantamiseksi organisaatiossasi tai jossakin yhteisössä, mikä se olisi?

LUOTTAMUS

LUOTTAMUS

kansalaisten luottamus demokraattisiin instituutioihin, prosesseihin ja johtajiin, jotta nämä toimisivat yleisen edun mukaisesti, noudattaisivat oikeusvaltioperiaatetta ja suojelisivat yksilön oikeuksia ja vapauksia.

Voi liittyä

- resilienssi
- korruptio
- vastuuvastuu
- demokratia

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "luottamus demokratiaan" tarkoittaa sinulle?
- Miten arvioisit luottamuksen tasoa demokratiaan, demokraattisiin instituutioihin ja maamme johtajiin tällä hetkellä? (Jos korkea – mikä tähän vaikuttaa; jos matala – miksi?)

Syventyminen

- Voitko jakaa jonkin tarinan ajanjaksosta, tapahtumasta tai tilanteesta, joka on vaikuttanut kielteisesti luottamukseesi demokratiaa kohtaan?
- Entä päinvastoin – voitko kertoa tarinan ajanjaksosta, tapahtumasta tai tilanteesta, joka vaikutti myönteisesti luottamukseesi demokratiaan?

Loppupohdinnat

- Miten yksilöt ja yhteisöt voivat toimia palauttaakseen tai vahvistaakseen luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja prosesseihin?

TYÖLLISYYS / TYÖTTÖMYYS

TYÖLLISYYS / TYÖTTÖMYYS

työllisyys tarkoittaa tilaa, jossa palkkatyö tarjoaa tulojen lisäksi usein myös merkityksen, identiteetin ja mahdollisuuden vaikuttaa yhteiskuntaan.

Työttömyys puolestaan on tällaisen työn puuttumista, ja se voi johtaa taloudellisiin vaikeuksiin, sosiaaliseen syrjäytymiseen ja voimattomuuden tunteeseen. Demokraattisissa yhteiskunnissa työllisyys nähdään perustavanlaatuisena oikeutena, joka on olennainen yhteiskunnan vakauden kannalta, kun taas työttömyys tuo mukanaan haasteita, jotka on ratkaistava politiikalla, koulutuksella ja tukijärjestelmillä.

Voi liittyä

- vauraus
- ihmisoikeudet
- taloudellinen epätasa-arvo

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä "työllisyys" merkitsee sinulle? Entä "työttömyys"?
- Mikä rooli työllä voi olla yksilön identiteetin tai elämän tarkoituksen muotoutumisessa?
- Miten työn saatavuus vaikuttaa yhteiskunnan vakauteen ja hyvinvointiin?

Syventyminen

- Miten työttömyys voi vaikuttaa yksilöihin ja yhteisöihin pelkän taloudellisen vaikeuden lisäksi?
- Miten työn luonne on mielestäsi muuttunut viime vuosina? Mitä tämä saattaa tarkoittaa työnteon tulevaisuuden kannalta?

Loppupohdinnat

- Mitä muutoksia voitaisiin tehdä työttömyyttä kohtaavien tukemiseksi sekä taloudellisesti että emotionaalisesti?
- Miten voisimme määritellä työn tarkoituksen uudelleen, jotta se vastaisi paremmin uusia yhteiskunnallisia haasteita, kuten automaatiota ja useiden töiden keikkaluonteisuutta?

VAPAAEHTOISTYÖ

VAPAAEHTOISTYÖ

vapaaehtoinen työnteke järjestön, yhteisön tai liikkeen hyväksi ilman palkkaa.

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- kansalaisyhteiskunta
- kansalaisvaikuttaminen/ osallistumattomuus
- koulutus
- johtajuus
- solidaarisuus
- nuoriso

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitkä ovat tällä hetkellä yhteiskuntamme suurimmat tai vaikutusvaltaisimmat vapaaehtoisjärjestöt?
- Millainen demokraattinen yhteiskunta olisi ilman vapaaehtoistyötä?

Syventyminen

- Millaisessa vapaaehtoistyössä sinä olet ollut mukana? Jos sinulla on monia esimerkkejä, kerro niistä, jotka ovat olleet sinulle merkityksellisimpiä.
- Millainen vaikutus vapaaehtoistyökokemuksellasi on ollut elämääsi?

Loppupohdinnat

- Millaisia vapaaehtoistyöhön tai kansalaisyhteiskuntaan liittyviä haasteita maassamme tai kaupungissamme on?
- Miten kansalaiset, järjestöt ja erilaiset yhteisöt voisivat tukea vapaaehtoistyötä?

ÄÄNESTÄMINEN

ÄÄNESTÄMINEN

demokraattisten järjestelmien perusprosessi, jonka avulla kansalaiset voivat valita edustajansa, vaikuttaa hallituksen politiikkaan ja osallistua maansa hallintoon.

Voi liittyä

- korruptio
- disinformaatio
- vaalit
- valinnanvapaus
- poliittiset puolueet

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Miten selittäisit "äänestämisen" uteliaalle avaruusolennolle, joka vierailee planeetallamme?
- Miksi luulet, että äänestämistä pidetään perusoikeutena demokratiassa?

Syventyminen

- Miten kuvailisit äänestysaktiivisuutta maassamme ja/tai asuinalueellasi? Mikä kokemuksesi mukaan tekee ihmisistä aktiivisia tai passiivisia äänestämisen suhteen?
- Äänestitkö maamme viimeisimmissä kansallisissa vaaleissa? Entä Euroopan parlamentin vaaleissa? Jos et – miksi et?
- Mitkä ovat alhaisen äänestysaktiivisuuden mahdolliset seuraukset vaaleissa?

Loppupohdinnat

- Miten koulut ja erilaiset yhteisöt voivat edistää äänestysaktiivisuutta?
- Millaisiin toimiin voit itse ryhtyä äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi lähiympäristössäsi?

A series of red dashed lines of varying lengths and orientations are scattered across the upper right portion of the image, creating a sense of movement or a starry background.

SOTA

SOTA

aseellinen konflikti kansakuntien, ryhmien tai valtioiden välillä, joka on usein juurtunut syvään erimielisyyteen, kuten poliittisiin, taloudellisiin, alueellisiin tai ideologisiin kiistoihin tai epätasapainoisiin valtasuhteisiin. Sodan ympärillä olevat tarinat kietoutuvat historiallisten kaunojen, kansallisten etujen ja valtasuhteiden mukaan, usein jättäen pysyviä arpia yhteiskuntiin.

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mitä tulee mieleesi, kun kuulet sanan "sota"?
- Miksi mielestäsi sodat jatkuvat, vaikka ne aiheuttavat niin suurta tuhoa?
- Miten uskot vallan ja vallan epätasapainon vaikuttavan sodan syttymiseen?

Syventyminen

- Millaisia sotien juurisyitä ovat historiassa olleet?
- Miten erilaiset kertomukset samasta sodasta muokkaavat julkista mielipidettä ja konfliktin perintöä?
- Tuleeko mieleesi jokin esimerkki sodasta joka johtui vallan epätasapainosta? Miten tätä epätasapainoa olisi voitu käsitellä ilman väkivaltaa?

Loppupohdinnat

- Mitä voimme oppia menneiden sotien juurisyistä ja kertomuksista estääksemme tulevia konflikteja?
- Millaisia toimia yksilöt, hallitukset tai kansainväliset toimijat voivat tehdä rauhan edistämiseksi ja konfliktien ratkaisemiseksi ennen kuin ne eskaloituvat sodaksi?

Voi liittyä

- rauha
- konflikti
- sovittelu
- nationalismi
- geopolitiikka

NAISTEN OIKEUDET

NAISTEN OIKEUDET

naisille ja tytöille maailmanlaajuisesti vaaditut ihmisoikeudet ja oikeudet ylipäättään. Näiden oikeuksien tukeminen tarkoittaa kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän poistamista.

Voi liittyä

- sukupuolten tasa-arvo
- vähemmistöjen oikeudet
- moninaisuus
- valinnanvapaus
- turvallisuus
- koulutus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Millaisia naisten oikeuksien edistämiseen liittyviä historiallisia toimia muistat? Miten ne muuttivat maailmaa tai yhteiskuntaamme?
- Millaisia haasteita tai syrjintää tytöt ja naiset kohtaavat yhteiskunnassamme nykyään?

Syventyminen

- Millaisia muutoksia tapahtui yhteiskunnassamme ja/tai yhteisössämme naisten oikeuksiin liittyen 2000-luvulla?
- Miten naisten oikeuksien toteutuminen tai estyminen on vaikuttanut elämääsi? Voisitko kertoa joitakin esimerkkejä?

Loppupohdinnat

- Mitä meidän pitäisi tehdä suojellaksemme naisten oikeuksia lähitulevaisuudessa?
- Onko naisten oikeuksien saralla tapahtunut kehitystä, jota pidät huolestuttavana?

NUORUUS

NUORUUS

Useimmiten: lapsuuden ja varhaisen aikuisuuden välinen elämänvaihe, jolle on tyypillistä kasvu, tutkimusmatkailu ja kehittyminen, eli 13–30-vuotiaat (Erasmus) tai 15–29-vuotiaat (Eurostat).

Voi liittyä

- aktiivinen kansalaisuus
- kansalaisvelvollisuus
- koulutus
- osallisuus
- resilienssi

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Mikä on ensimmäinen mieleesi tuleva ajatus, kun kuulet sanan ”nuoruus”?
- Mitkä ovat nuorten vahvuuksia?

Syventyminen

- Mikä voi motivoida nuoria kiinnostumaan demokratiasta ja poliittisesta osallistumisesta?
- Mitkä ovat mahdollisia syitä sille, etteivät nuoret osallistu demokraattisiin prosesseihin?

Loppupohdinnat

- Millä tavoin voimme tukea ja rohkaista nuoria sitoutumaan ja toimimaan kansalaisina?
- Miksi tämä olisi hyödyllistä yhteiskunnallemme?

NUORTEN OSALLISTUMINEN

NUORTEN OSALLISTUMINEN

nuorten aktiivinen osallistuminen vastuullisiin ja haastaviin toimiin, jotka vastaavat todellisiin tarpeisiin, tarjoten nuorille mahdollisuuksia olla mukana suunnittelu- ja päätöksentekoprosessissa.

Voi liittyä

- äänestäminen
- dialogi
- kansalaisvaikuttaminen / osallistumattomuus
- koulutus
- nuoret
- aktiivinen kansalaisuus

OHJAAJAN KYSYMYKSET

Lämmittely

- Minkälaiset nuorten osallistumistavat ovat sinulle tuttuja?
- Minkälaiset aiheet tai yhteiskunnalliset asiat houkuttelevat yleensä nuoria osallistumaan?
- Millaiset seikat tekevät nuorten osallistumisesta merkityksellistä sen sijaan, että se tuntuu pinnalliselta tai pelkästään symboliselta?

Syventyminen

- Onko sinulla jotain kokemusta jonkinlaiseen prosessiin osallistumisesta nuorena?
- Millainen kokemus oli ja mitä opit prosessin aikana?
- Miten nuoret voivat edistää vaikutusmahdollisuuksiaan päätöksissä, jotka vaikuttavat heihin?

Loppupohdinnat

- Miten voimme parantaa nuorten osallistumista yhteisöissämme, kaupungissamme tai yhteiskunnassamme, jotta se olisi merkityksellistä, eikä pelkästään symbolista?